

Focilázban a szponzormultik

Június 17-én a Németország — Bolívia mérkőzéssel veszi kezdetét Chicagóban a labdarúgó-világ bajnokság. A foci VB-re nemcsak a döntőbe jutott csapatok és a szurkolók, hanem a szponzorvállalatok is nagy várakozással tekintenek. Ez utóbbiak számára távolról sem közömbös, miként „kamatoznak” majd forgalmukban a világesemény szponzorálására költött dollár-millióik.

Ismeretes, hogy az Egyesült Államokban nem igazán népszerű a labdarúgás. Egy felmérés tanúsága szerint az amerikaiak mindössze 35 százaléka tudja, hogy az USA ad otthont a világbajnokság döntőjének. Brazíliában viszont a megkérdezettek 99, Németországban pedig 83 százaléka tudta, hogy a négyévenként megrendezésre kerülő nagy esemény színhelye ezúttal az Egyesült Államok lesz. Nem véletlen, hogy ebben a helyzetben a multinacionális világcégek nem elsősorban az amerikaiakat tekintik reklám és szponzorálási akcióik első számú „célpontjának”, hanem a többi kontinens focirajongóit. Előzetes becslések szerint az 52 mérkőzés mindegyikét legkevesebb 600 millióan nézik majd a világon a televíziós közvetítés „segítségével”. A szponzorok és a hirdetőik természetesen nem mondanak le az amerikai nézőkről sem, de ezen a világbajnokságon az európai és a dél-amerikai szurkolók számára „szól” majd elsősorban a reklám.

A világbajnokság 19 fősponzora — köztük a General Motors, a Mars, a Coca-Cola, a McDonald's, a Gillette, az Electronic Data Systems, a Mastercard, a Sheraton, valamint a Sprint telefontársaság — egyenként mintegy 20 millió

dollárt fizetett az esemény támogatására. Ezért „cserébe” használhatja a „világbajnokság szponzora” megkülönböztetést termékeiken, levélpapírjukon és így tovább. A 20 millió dolláros támogatás természetesen nem foglalja magában a hirdetési díjakat, amelyek az előzetes számítások szerint milliárdokra rúgnak majd.

Az ABC tévétársaság és az ESPN kábeltevé az amerikai és a világközvetítési jogokért összesen 298 millió dollárt fizetett a szervezőknek. (Összehasonlításképpen: az 1996. évi atlantai nyári olimpiai játékok közvetítési jogaiért az NBC televíziós társaság 456 millió dollárt fizet.) A két tévétársaság összesen 3,5 milliárd dollár hirdetési bevétellel számít, a szabályok szerint egy-egy mérkőzést 18 perc hirdetési idő „kísérhet”. Egymilliárd dollárra teszik azt a bevételt, amely a világbajnoksághoz valamilyen módon kapcsolódó árucikkek — trikók, emléktárgyak stb. — forgalmazásából származik majd.

A szponzorok és a támogatók

sorában nem szereplő világcégek földrészenként is „készenlnek” a televíziós adásokra. A General Motors — amely nemrégiben határozta el, hogy az egész világon az Opel márkanévet használja majd — például az európai és a délkelet-ázsiai csapatok mérkőzésein „betáblázza” hirdetéseivel a pálya szélét. A GM a latin-amerikai országok csapatainak mérkőzésein viszont a Chevrolet márkahirdetést helyezi majd el a pálya mentén, ezekben az államokban ugyanis ez a General Motors kocsik közismert neve.

A Mastercard hitelkártyacég és a McDonald's a világbajnokságon mutatja be először az egész világnak szóló, úgynevezett globális reklámfilmjeit. A 30 másodperces reklámfilmek mind a hat kontinensen „fogyaszthatók”. A Coca-Cola a világbajnokság idején külön rádióállomást működtet majd, amely az egész világ számára sugároz — nem kevés reklámmal vegyítve — híreket, tudósításokat a focitornáról. A Gillette támogatásával 13 részes filmsorozat készült a labdarú-

gó-világbajnokságok történetéről, s a tervek szerint a sorozatot 50 országban láthatják majd a televízió nézők. A Gillette, a labdarúgó-vb-k legrégebbi amerikai szponzora azt reméli, hogy a filmsorozat támogatása is fokozza ismertségét és forgalmát az egész világon. Az amerikai világcégek miközben reklámtevékenységüket és -költségvetésüket elsősorban a külföldi tévénézőkre összpontosítják, nem hagyják teljesen figyelmen kívül az amerikai közönséget és a tévénézőket sem. A mérkőzéseknek otthont adó kilenc városban reklámtevékenységüket főleg az ott letelepedett és foci szerető bevándorlókra, nemzetiségi közösségekre irányítják. Marketingcélként ebben a vonatkozásban elsősorban a spanyol ajkú közösség jön számításba: a Coca-Cola például a spanyol anyanyelvű amerikaiaknak „La Copa Coca-Cola” néven amatőr focibajnokságot rendez. Magyarok reklámcélokból a Mastercard a világbajnokság után 75 millió dolláros költséggel focitornát szervez, amelyet Pelé-ről neveznek el.

A sportbiznisz szakértői szerint az amerikai labdarúgó-világbajnokság a sporttörténelem eddigi legnagyobb üzleti vállalkozása lesz. Különlegessége, hogy most a reklámok, valamint a kísérő hírvetés elsősorban a külföldnek szól. Noha az amerikai többsége nem lelkesedik a labdarúgásért, a nagy amerikai szponzorok különböző módokon azért igyekeznek a hazai lakosság tudtára adni, hogy nélkülük nemigen jöhetett volna létre a világbajnokság az Újvilágban. S hazai reklámnak ez sem utolsó...

utasaira. A tágas utastér állítható ülései éppúgy a maximális kényelmet szolgálják, mint a remekül kialakított csomagtartó, vagy a könnyű kormányozhatóság.

Igen. Az új Skoda úgy vigyáz a jó hírére,

deformációs tartalékokkal megerősített karosszéria a legszigorúbb biztonsági előírásoknak is megfelel. A katalizátor és a környezetbarát alumíniummotor pedig a természet épségét óvja.

Igen. Az új Skoda melletti döntés hát-

részellátásról, és a lehető legkedvezőbb vásárlási feltételekről. Az új Skoda európai jellemzői alapján nem lehet kérdés: a Skodára igen a válasz.

IQ + = ŠKODA
Volkswagen Csoport

magasabbra léptünk.

A HP LaserJet 4 megjelenésekor a lézernyomatásban új szintet állított fel. A Hewlett-Packard - nem meglepő módon az akkori sikerrel, most még jobbat alkotott, és ezzel a mércét még magasabbra emelte.

Az új HP LaserJet 4 Plus és 4M Plus nyomtatók immár 12 oldal/perces nyomtatási sebességgel rendelkeznek, és ez a 25 MHz-es RISC processzorral együtt ebben a kategóriában szokatlanul gyors működést jelent. A memóriánövelő technológia és a raszterfunkciók hozzáadásával a legösszetettebb oldalak is rövid időn belül kinyomtathatók.

A HP új zászlóshajói a hálózati nyomtatás terén is többet kínálnak. Az új JetDirect kártyák segítségével egyszerre több, mint 11 féle hálózati operációs rendszer alatt használhatók, akár Ethernet, akár Token Ring kiépítésben. A papírkezelésben a duplex (kétoldalas) nyomtatás jelent új lehetőséget.

Ráadásul az új nyomtatók üzemeltetése is kevesebbe kerül, mivel a PowerSave és EconoMode funkciók takarékoskodnak az energiával és a tonerrel.

A HP legendás 600 pont/hüvelykes nyomtatási minősége,

Privatizáció előtt a Lufthansa

94.5.27.

A jelenleg még állami többségű Lufthansa légitársaság a tervek szerint a nyár végén új értékpapírok kibocsátásával csökkenti az állami tulajdoni hányadot 51,4-ről 40 százalékra, ezután pedig a kincstár fokozatosan eladja maradék részesedését a légitársaságban.

A légitársaság vezetői a privatizálástól többek között azt várják, hogy a Lufthansa sikeresen végrehajthatja az 1992-ben megkezdett átszervezési programot. A példakép a British Airways, amelyet 1987-ben privatizáltak, s azóta a világ egyik legsikeresebb légitársasága lett.

Jürgen Weber vezérigazgató szerint a világ légiipara még mindig jelentős fölös kapacitásokkal rendelkezik, s az ágazat elhúzódó válsága még nem ért véget. Az ágazatban további koncentráció és karcsúsítás várható, s az ezredfordulón — Weber véleménye szerint — a világ légitársaságai néhány nagyvállalat kezében összpontosul majd. A privatizálás a Lufthansa számára jó esélyt biztosíthat a „túlélésre”.

A Lufthansa átszervezése jó ütemben halad, amit az is bizonyít, hogy a cég részvényeinek árfolyama 1993 eleje óta több mint kétszeresére emelkedett. 1991-ben a légitársaság 300 millió márka bruttó veszteséggel zárta az évet. A drasztikus költségcsökkentési program eredményeként az elmúlt két évben 1,5 milliárd márkával mérséklődtek a légitársaság kiadásai, termelékenysége pedig 15 százalékkal növekedett. 1997-ig a tervek szerint évi 500 millió márkával csökkentik a költségeket, s folytatódik az alkalmazottak számának karcsúsítása is. 1992 eleje óta 48-ról 40 ezerre csökkent a Lufthansa dolgozóinak száma.

A Lufthansa számos intézkedést tett bevételeinek növelésére. Többek között javította szolgáltatásai színvonalát, s különböző kedvezményekkel igyekezett utasokat átszábitani más légitársaságoktól. A statisztikák tanúsága szerint 1993-ban a légitársaság utasainak száma 3,8, a szállított áru mennyisége pedig 5,4 százalékkal növekedett.

A Lufthansa igyekszik fokozatosan megszabadulni minden olyan kiegészítő tevékenységtől, amely nem kapcsolódik közvetlenül a légitársaság működéséhez. Így folyamatosan „száll ki” a szállodaüzletről, s várhatóan eladja a „légiételeket” készítő üzletágát is. Weber és csapata ugyanis annak az üzleti filozófiának a híve, hogy nem kell a Lufthansának mindent magának csinálnia. A tevékenységek egy részével fel kell hagyni, illetve együttműködés keretében kell folytatni. Ennek a filozófiának a jegyében állapodott meg a légitársaság az amerikai United Airlines-szal: a stratégiászövetség lehetőséget teremt a német légitársaság számára, hogy transzatlanti tevékenységét gazdaságosabban és szervezettebben bonyolítsa le. A partneri kapcsolat az amerikai légitársasággal azért is fontos, mert erősíti a Lufthansa versenyhelyzetét a transzatlanti légitetelkedésben.

Előzetes adatok szerint a drasztikus költségcsökkentési és ön-áramvonalasítási program

kedvező hatásai már megmutatkoznak a cég tavalyi mérlegében. A júliusi közgyűlésen az igazgatóság a tavalyi évre vonatkozóan várhatóan 50 millió márkás veszteségről ad majd számot. Ami 1994-et illeti: Weber vezérigazgató szerint az év eddig eltelt része kedvezőbben alakult a vártnál, s valószínű, hogy az év végére a Lufthansa mérlege egyensúlyi állapotot mutat majd a működési nyereség területén. A vezérigazgató szerint, amennyiben semmi váratlan esemény nem jön közbe, a légitársaság a jövő évben már nyereséges lesz.

Szakértők véleménye szerint az öszre leolvadó 40 százalékos állami tulajdoni hányad értéke mintegy 2 milliárd márka. Ma még nem tudni, hogy az állam mikor adja el maradék részvénycsomagját; elemzők véleménye szerint a Lufthansa teljes privatizálása nem tart tovább majd egy esztendőnél.

G. Gy.

Finomított technológiája és mikrofinomságú tonere, továbbá 45, illetve 80 méretezhető betűtípusa az új megoldásokkal együtt kétségtelenül a ma kapható legjobb lézernyomatókká teszi a HP LaserJet Plus és 4M Plus nyomtatókat.

Változatlan áron !

**HEWLETT®
PACKARD**

Ismét szabványt teremt.

A veszteség már szinte biztosra vehető

A hatvanas években a szuperszonikus utasszállító repülőgépek versenyét a brit-francia Concorde konzorcium nyerte meg az amerikai vetélytársakkal szemben, így a tengerentúlon jó időre felhagytak a hangsebességnél gyorsabb polgári repülőgépek kísérletezésével és gyártásával. A jelek szerint újabb felvonás következik a „szuperszonikusversenyben”, amelyet az adófizető polgárok az óceán egyik partján sem fognak örömmel.

Európa három vezető repülőgépgyártó cége, a francia Aerospaciale, a British Aerospace és a Deutsche Aerospace nemrégiben megállapodott abban, hogy együttműködik egy új szuperszonikus utasszállító tervezésében. Érdemes hangsúlyozni, hogy nem gyártási, hanem tervezési együttműködésről van szó, amelyre a tervek szerint évi 100 millió dollárt költenek. A három repülőgépgyártó arra számít, hogy kormányaik anyagilag is támogatják majd elképzelésüket, ugyanis szuperszonikus-„témában” az amerikai gyártók is mozgolódnak. A Boeing és a McDonnell Douglas tervezőmérnökei ismét foglalkoznak egy szuperszonikus repülőgép kifejlesztésével. A nyugat-európaiak abban reménykednek, hogy a transzatlanti versenyben kormányaik nem hagyják majd cserben őket.

Az angol-francia kooperációban készült Concorde gépek

1976 óta repülnek, s azóta kétmilliárd dollár veszteséget „hoztak” a gyártóknak és az üzemeltetőknek. Az Air France és a British Airways számára meglehetősen gazdaságtalan a „presztízsjáratok” üzemeltetése. A százszemélyes gépek már csak New Yorkba repülnek Párizsból és Londonból, az elmúlt években a nagy ráfizetés miatt le kellett állítani a Washingtonba, Latin-Amerikába és Afrikába tartó járatokat. Miután a vállalatok világszerte mind takarékosabbak az utazási költségekkel, a Concorde-ok kihasználtsága számottevően visszaesett. 1989-ben a járatok még 67 százalékos telítettséggel repültek, tavaly viszont egy-egy járaton az ülések 58 százaléka volt csak foglalt. A forgalom növelése érdekében a két társaság 15 százalékkal csökkentette a viteldíjat, a „főutas” kísérője pedig féláron utazhat. A statisztikák szerint ezek az „utasfogó” akciók nem jártak sok sikerrel.

A nyugat-európai szuperszonikusprogram-csírát a szakemberek többsége meglehetősen borúlátással fogadja. Véleményük szerint az új típus kifejlesztése legkevesebb 15 milliárd dollárba kerül, s a gépekből csak igen kevés légitársaság vásárolna. Sokak véleménye szerint a szuperszonikus-program az óceán mindkét partján csak a kiváló mérnökcsoportok egyben tartását szolgálja a repülőgépgyártó cégeknél, amelyeket igen érzéke-

nyen érint a hadiipari megrendelések tartós zuhanása. Sokkal hasznosabbnak és életrevalóbbnak tartják azt a tervet, amelynek keretében egy új, 600 személyes utasszállító kerülne kifejlesztésre valószínűleg európai-amerikai kooperációban.

Számítások szerint egy szuperszonikus utasszállító legkevesebb 200 millió dollárba kerülne. Ez az összeg csaknem háromszorosa egy Boeing-747-es Jumbo árának. A kezdeti tervek szerint az új szuperszonikus utasszállító kapacitását 80 százalékban turisták vennék majd igénybe. Elemzők egyértelmű véleménye szerint ebben az esetben ez a program is bukásra ítélt, a vakációzó turisták ugyanis éppen a legolcsóbb légitarifákat „vadásszák”, s nem hajlandók méregdrága árat fizetni a gyorsaságért — szabadságidőben.

A nyugat-európai kooperációban esetleg elkészülő repülőgép az előzetes tervek szerint 250-300 személyes lenne, s hatótávolsága kétszerese lenne a Concorde-énak. Így leszállás nélkül tehetné meg az utat az USA nyugati partvidékéről Ázsia országaiba. A repülőgép jelenleg csak a tervezők fejében létezik. Nem tűnik könnyű feladatnak a zajszint csökkentése, valamint az ózonréteget károsító anyagkibocsátás minimalizálása sem. Ennek ellenére a General Electric, valamint a United Technologies már foglalkozik új, polgári szuperszonikus

hajtóművek fejlesztésével. Hírek szerint az amerikai kormány két éven belül az egyik cég motortípusát kiválasztja majd abból a célból, hogy alapját képezze egy esetleges szuperszonikus utasszállító-programnak.

A balsikerű Concorde-program a jelek szerint nem vette el a repülőgépgyártók kedvét egy újabb, korszerűbb szuperszonikus utasszállító tervezésétől. Gyártásról még minden bizonytalansággal jó ideig nem esik szó, hiszen a légitársaságok körében egyelőre nincsen érdeklődés a gép iránt. Csupán arról van szó, hogy Nyugat-Európa ismét „csiklandozza” az amerikai repülőgépgyártókat, amelyek azonban maguk is dédelgetik a hangsebességnél gyorsabban repülő masina ötletét. Igazából az óceán egyik felén sem akarják ma még megvalósítani a szuperszonikus repülőgépek gyártását a polgári légitranszport számára, de mindkét versenytárs csoport attól tart, hogy a másik esetleg megelőzi. Ennek elkerülésére még az sem kizárt, hogy a következő évszázad első éveiben európai-amerikai „kényszerkooperációban” megszületik az új szuperszonikus utasszállító első példánya. Kérdés azonban, hogy lesz-e rá vevő, s az sem mellékes, hogy a program hány milliárd dollár veszteséget fog eredményezni a kísérleti és az üzemelési szakaszban.

Gonda György

- a) ingatlan, irányára: 60 millió Ft + áfa
 b) gépek, berendezések, irányára: 20 millió Ft + áfa
 c) gyártóeszközök, tartalékalkatrészek stb., irányára: 3 250 000 Ft + áfa
 d) cipőipari alap- és segédanyagok, irányára: 9 750 000 Ft + áfa
 e) készáru (bébi-, gyermek-, lánykacipők, irányára: 16 250 000 Ft + áfa

A vagyonelemek részenként is megvásárolhatók.

2. Pihenőház: Agárd, Tél utca 25. alatti, 5 szobás, 60 m² + 36 m² étkező, 589 m² telken

Irányár: 1,5 millió Ft + áfa

További információt ad Matovics Imre, a felszámoló helyi megbízottja.

Telefon: (25) 313-011.

Fax: (25) 312-604

irányárak 5%-ának megfelelő összeg bánatpénzként való letétbe helyezése a JUNIOR CIPŐGYÁR (f. a.) MHB Rt. dunaujvárosi igazgatóságánál vezetett 292-45097 sz. számlájára, június 20-ig.

A bánatpénz a nyertesnél a vételárba beszámít, a többi résztvevőnek 8 banki napon belül visszautaljuk. Részletfizetési igény esetén a vételár megfizetésére vonatkozó pénzügyi garanciákat be kell mutatni.

Felhívjuk a JUNIOR CIPŐGYÁR hitelezőinek figyelmét, hogy azonos ajánlat esetén a nyilvános értékesítésen — a feltételek teljesítése esetén — élhetnek az 1991. évi IL. tv. 48. § (2) bek. szerinti elővásárlási jogukkal.

Felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy a meghirdetett vagyontárgyak megvásárlására igénybe vehető az ún. „felszámolási hitel”.

MH 8130

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából,
a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalat
 árverésen értékesíti
három hódmezővásárhelyi üzletét,
 a megadott sorrendben és értéken

Az üzlet száma és neve:	Címe:	Tulajdonforma:	Kikiáltási ár (Ft):	Ebből privatizációs költség (Ft):
334. Tarján italbolt	Zrínyi u. 90.	bérelti jog	300 000	80 000
327. Torony italbolt	Szántó Kovács János u. 83.	bérelti jog	1 500 000	230 000
305. Alföldi vendéglő	Vidra u. 2.	tulajdonjog	5 545 000	550 000

Az árverés időpontja: 1994. augusztus 4-én 10 óra.

A bánatpénz befizetésének határideje: 1994. július 27-én 12 óra.

Az árverés helye: **Hági étterem**, Szeged, Kelemen u. 3. (különterem).

Az árverésen részt vevők **anonimok** maradnak.

Az árverésre jelentkezés feltétele a kikiáltási ár 5%-ának megfelelő összegű bánatpénz (látra és bemutatóra szóló betétkönyv) letétbe helyezése a vállalat pénztárába, a fent megjelölt határidőig.

A privatizációs költség csak készpénzben fizethető, arra egzisztenciahitel és részletfizetési kedvezmény nem vehető fel. Az ÁVÜ a vételár kiegyenlítésénél - a privatizációs költség kivételével - a kárpótlási jegyet elfogadja, a kamattal növelt névértéken.

Az értékesítésre kerülő üzletekről további információt és írásos tájékoztatást adnak a Csongrád Megyei Vendéglátó Vállalat kereskedelmi osztályán (Szeged, Honvéd tér 5/B).

Felhívás

A DUNAMENTE Élelmiszer-, Iparcikk-, Ruházati Kereskedelmi Kft.
 (Nyergesújfalu, Kossuth Lajos utca 88.) felhívja hitelezői figyelmét, hogy 1994. június 15-én (szerdán) csődeljárási egyeztető tárgyalást tart.

A tárgyalás helye
 Nyergesújfalu, Bartók Béla utca 2. (Tömegszervezeti székház nagyterme).

A csődeljárás kezdete
 1994. június 3.

A szükséges adatok megtekinthetők
 Nyergesújfalu, Kossuth Lajos utca 88. sz. alatti irodában.

DUNAMENTE Kft.
 ügyvezetése

MH 8099

Magasrepülésben a nyersanyagárak

Az idei esztendő eddig eltelt részében a kőolaj kivételével számottevően emelkedtek a nyersanyagárak a világpiacon, illetve az árutőzsdéken. Az Economist saját nyersanyagindexe — amely nem számol a kőolaj árával — 1993-ban összesen 6 százalékkal emelkedett, 1994 első négy hónapjában viszont a növekedés már 14 százalékos volt. A dollárban számított nyersanyagárak közül a legnagyobb mértékben az alumínium és a kávé ára emelkedett idén: a növekedés 38, illetve 66 százalékos volt az év eleje óta.

Néhány nyersanyag — cukor, pamut stb. — esetében a drasztikus árnövekedésre azért került sor, mert a vártnál alacsonyabb termés átmeneti hiányt idézett elő a piacokon. Nem mondható ez el azonban a fémek piacáról, ahol az Economist fémárindexe tavaly 20 százalékkal csökkent, idén viszont már ugyanilyen mértékben emelkedett.

A nyersanyagok egy része árának emelkedése a piaci szakértők részére meglehetősen talányos, s a rejtély megoldására több elmélet van „forgalomban”. A világ első számú fémtőzsdeje, a londoni, a réz kivételével rekordmagaságú készletekkel rendelkezik fémekből. A londoni fémtőzsde 1992 elején 1 millió tonna alumíniumkészlettel rendelkezett, idén május végén a készletek elérték a 2,6 millió tonnát. Ugyanebben az időszakban a cinkkészletek 15

ezerről 1 millió tonnára bővültek. Az úgynevezett alapvető fémek áremelkedését a szakértők több tényezővel magyarázzák.

Az árnövekedés részben azzal magyarázható, hogy bankok, befektetési alapok nagy mennyiségben vásároltak fémeket spekulációs céllal. Sokan valószínűsítik, hogy az árak összeomlanak, mielőzt az árvágtá hatására emelkedni fog az alapvető fémek ki-termelése.

A londoni fémtőzsde nagy készleteit a szakértők azzal magyarázzák, hogy a cégek anyagfelhasználása csökken a korszerű technikák alkalmazása miatt, s felhalmozott készleteiket vállalatgazdasági okok miatt is minimalizálják. A vásárlók — elsősorban a bankok és a befektetési alapok — ugyanakkor készleteiket „megőrzésre” a londoni fémtőzsde raktártelephelyein tárolják. Ezt a megállapítást támasztja alá, hogy jelenleg a világ alapvető fémkészleteinek fele a londoni fémtőzsde raktáraiban tárol. A statisztikák tanúsága szerint 1982-ben ez az arány nem haladta meg a 14 százalékot.

A bankok újabban azért jeleskednek a fémspekulációban, mert számottevő profita számítanak ezekből az ügyletekből. A most megvásárolt fémeket azonnal továbbadják a határidős piacon, s várakozásaik szerint egy év múlva jócskán nyernek ezeken az üzleteken.

A tőzsdei nyersanyagárak

emelkedésében sok esetben a kereslet bővülése is szerepet játszik. Az Egyesült Államokban már egyértelműen kezdetét vette a gazdasági fellendülés, Nyugat-Európában és Japánban pedig mind több jel utal a konjunktúra javulására. A termelés bővülése érthető módon megnöveli a nyersanyagok iránti keresletet. Az ázsiai országok többségében felgyorsult a gazdasági növekedés és a termelés üteme. Ezek az országok meglehetősen nagy keresletet generálnak, hiszen termelésük igencsak nyersanyagigényes. Az ipari termelés bővülése ezekben az országokban azt is magával hozza, hogy az általuk kitermelt nyersanyagokból mind többet használnak fel saját maguk, s kevesebb jut majd exportra.

Számítások szerint a tőzsdei nyersanyagok kétharmadát jelenleg a fejlődő országokban termelik ki, illetve állítják elő. Ennek a mennyiségnek a felét már maguk használják fel; egy évtizeddel ezelőtt ez az arány nem haladta meg az egyharmadot.

Szakértők véleménye szerint a nyersanyagárak emelkedése folytatódik, s ebben szerepet játszik a fejlett országok gazdaságának talpra állása is. A kontinentális Európa országai és Japán a statisztikák szerint már túljutott a nehezen, ezért itt is további keresletbővülésre lehet számítani. Ami a kőolajat illeti: márciusban a „fekete arany” hordónkénti ára 13

dollár volt, május végén viszont 16 dollár körül alakult. (Egy hordó 159 literrel egyenlő.) Az elmúlt hónapokban az OPEC-országokban, az Egyesült Államokban és a FÁK-ban csökkent a kőolaj-kitermelés, s május végén a világ „raktárkészletei” kőolajból 25 millió hordóval voltak alacsonyabbak, mint egy évvel korábban.

Szakértők véleménye szerint nem kizárt, hogy a kőolaj ára emelkedik a közeljövőben a növekvő kereslet eredményeként. (Az idei év első három hónapjában az USA-ban a hideg tél miatt 15 százalékkal növekedett az olajfelhasználás.) A Nemzetközi Energiaügynökség előrejelzése szerint az ipari országok gazdasági növekedésének megélénkülése miatt idén az olajfelhasználás napi 68 millió hordó, egymillióval több, mint 1993-ban. A gyorsan fejlődő ázsiai gazdaságok kőolajfogyasztása is nagy ütemben növekszik. Kína például korábban olajexportőr volt, ma viszont nettó importőr. A kőolaj árának alakulását persze nemcsak a kereslet határozza meg, hanem a kínálat is. Miután a vezető kitermelő országok számottevő fölös készletekkel és kitermelőkapacitással rendelkeznek, nem várható, hogy a „fekete arany” ára a belátható jövőben drámai módon emelkedik.

**A Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal
megbízásából
a Veszprémi Beruházási Vállalkozási
és Befektetési Részvénytársaság
nyilvános, egyfordulós versenyt hirdet**

**a Veszprém megyei Cholnoky Ferenc Kórház rekonstrukció
II. ütemén belül a következő orvosi műszerek és berendezések
szállítására, szerelésére, beüzemelésére:**

(fertőtlenítőszer-központ, patológiai műszerek, audiológiai műszerek, ko-
raszülött- és újszülött-lélegeztetők, szívívek, gyógyszerelési gépek, volumet-
rikus pumpák, mérlegek, 24 csatornás EEG-készülék).

**A pályázni szándékozók a részletes kiírási dokumentációt
10 000 Ft + áfa,
vissza nem térítendő díj befizetése ellenében
a VeszprémBer Rt. titkárságán
(8200 Veszprém, Radnóti Miklós tér 2. I. emelet 101.)
átvehetik, munkanapokon 8—14 óra között.**

A megvalósítás tervezett időpontja: 1994. III. negyedév.

A pályázat leadásának határideje: 1994. július 20.

Minden egyéb a részletes kiírási dokumentációban kerül rögzítésre.

VESZPRÉMBER RT.

MH 8122

Tegye olcsóbbá
a k

1994

NÖVÉNY

**5%-os árengedn
gyomirtó szereket,**

Keresse f

kirendeltségeinket:

- AGROKER Kft.-raktár, K
- Baja-Mátéházapuszta

- Szentés, Vásárhelyi Pál u.

lerakatainkat:

- Kalocsa, KAGE agrokémia
- Jánoshalma, HALMAKER

Telefon: (76)-482-682

Pályázat

A Magyar Turisztikai Szolgálat Rt. (1051 Budapest, Vigadó utca 6.) pályázatot hirdet
igazgatói munkakör betöltésére

Az Rt. feladata Magyarország nemzeti promagandáájának szervezése, honváltása és turistainformá

TELEFONTÁRSASÁGOK „HÁZASSÁGAI”

Kevés a jó kérő

A távközlési óriáscégek sorra kötnek nemzetközi stratégiai szövetségeket, amelynek eredményeként egyrészt leomlanak a nemzeti határok, másrészt pedig oldalvonalra szorulnak a „házasságból” kimaradó vállalatok. Az ágazat szakértői szerint a globális távközlési szövetségek elsősorban a multinacionális vállalatok igényeinek kielégítésére kötöttek, de a folyamatban nem kis szerepet játszik az ágazat vezető cégeinek törekvése egymás „kigilyozására”. Sokak szerint ez utóbbi tényező a meghatározó a „társkeresésben”, amelynek nyomán tovább mélyül majd a szakadék az „elit” és a „leszakadók” között.

A legvehemensebb társkereső távközlési nagyvállalat az elmúlt három évben a British Telecom (BT) volt. 1991-ben kizárólagos partneri viszonyt szeretett volna létesíteni a Deutsche Telekommal és a Nippon Telephone and Telegraph-fal. A Deutsche Telekom azonban ragaszkodott francia szövetségesei bevonásához, a japánok pedig „csendben” elhidegültek. Ráadásul mind az európaiak, mind pedig az NTT attól tartott, hogy az illetékes versenyhatóságok nem fogják támogatni a határokat át-

lépő verseny gondolatát. Az 1991-es flört óta a BT 20 százalékos részesedést szerzett a második legnagyobb amerikai telefonszolgáltatóban, az MCI-ben. A transzatlanti frigy résztvevői közös vállalatot alapítanak a multinacionális cégek világméretű kiszolgálására.

A nagy „helyezkedési” versenyben a France Telecom és a Deutsche Telekom ugyancsak közös vállalatot alapított. Három kisebb európai telefonszolgáltató: a holland PTT Telecom, a svéd Telia és a svájci PTT Telecom Unisource néven ugyancsak szövetségre lépett. Az amerikai AT&T szintén saját világstratégiát hirdetett meg a multik kiszolgálására.

A multinacionális vállalata-

tok többségének központja az Egyesült Államokban van. Egy globális távközlési szolgáltatásokat ajánló vállalatnak ennél fogva jelen kell lennie az amerikai piacon, mégpedig egy tengerentúli távközlési cég bevonásával. A Unisource és a France Telecom/Deutsche Telekom csoport nem rendelkezik még amerikai „kézzel”, számukra tehát az MCI, a Sprint és az AT&T a szóba jöhető partner. Az MCI már „foglalt”, a Unisource és a Sprint pedig két évvel ezelőtt megállapodott adatátviteli hálózatuk összekapcsolásában. A szövetség azonban az elmúlt év végén felbomlott, miután a svéd távközlési vállalat első számú ügyfele, az SKF-csoport elégedetlen volt a két hálózat összekapcsolásával, illetve annak működésével. A német-francia páros 1993-ban előrehaladott tárgyalásokat folyta-

tott az AT&T-vel a nemzetközi távközlési tevékenység megosztásáról, illetve integrálásáról, a Project Atlantic terv azonban a versenyhatóságok ellenállása miatt nem valósulhatott meg. Hát így állnak jelen pillanatban a lehetséges amerikai partnerek...

Csak kevés ország van a világon, amely jelenleg hajlandó hozzájárulni az állami távközlési vállalat(ok) alapvető „hangszolgáltatási” monopóliumának megtöréséhez. Európában a szigorú szabályozást csak 1988-ban kezdik majd enyhíteni, bár számos vállalat már most igyekszik kihasználni a joghézagokat. Jól jellemzi a jelenlegi helyzetet, hogy a BT-MCI házasságot jóvá kellett hagynia az amerikai külügyminisztériumnak, az igazságügyminisztériumnak, a szövetségi távközlési bizottságnak, valamint Brüsszel-

nek. A France Telecom/Deutsche Telekom esetleges szorosabb partneri viszonya az AT&T-vel az előzőnél több hatóság és bizottság jóváhagyását igényelné. Nem véletlen, hogy a három cég, most a Project Atlantic-nál lényegesen lazább szövetség felvázolásán fáradozik, hiszen ők már megjárták — eredménytelenül — a multinacionális bürokrácia „poklát”.

Tudvalevő, hogy a távközlési világszövetségek elsősorban a multinacionális cégek jobb kiszolgálására, s az ebből fakadó hatalmas üzlet reményében jöttek létre. A „négy nagynak” azonban ez idáig csalódnia kellett a megcélzott vállalatokban. Sok multi már az információszolgáltatást is megtagadta, s a nagyok közül eddig csak néhány horgonyzott le a „négy nagy” valamelyikénél. A már létrejött távközlési stratégiai szövetségek egyelőre nem tudják megfejteni, mi lehet az oka az egész világot behálózó multinacionális vállalatok tartózkodásának globális szolgáltatási ajánlataiktól.

Ma csak annyi bizonyos, hogy a globális szolgáltatás jó üzletnek ígérkezik, s a jelenlegi, valamint a jövőbeni távközlési partnereknek igencsak össze kell csiszolódniuk, hogy megtalálják az azonos „frekvenciát” a határokat nem ismerő világszolgáltatásban.

GONDA GYÖRGY

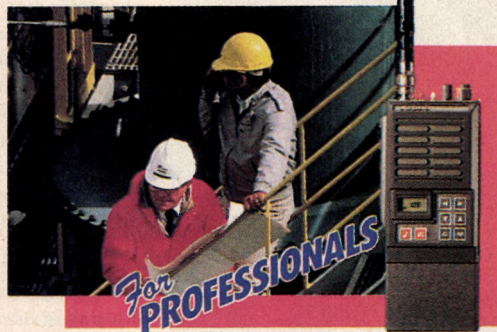
A VILÁG 10 LEGNAGYOBB TÁVKÖZLÉSI VÁLLALATA AZ 1992. ÉVI BEVÉTELEK ALAPJÁN

Vállalat	Ország	Bevétel (millió dollár)	Változás, 1991—92 szá- zalékában	Vonalak szá- ma (millió) 1992.	Változás, 1991—92 szá- zalékában
NTT ¹	Japán	51,353	1,7	57	2,7
AT&T ²	USA	39,580	2,0	n. a.	n. a.
DBP Telekom	Németország	34,550	14,3	35	5,6
BT	Nagy-Britannia	23,379	(0,7)	26	1,9
France Telecom	Franciaország	23,164	5,9	30	3,4
SIP	Olaszország	17,492	10,8	24	2,8
BellSouth	USA	15,202	5,2	19	3,4
Nynex	USA	13,155	(0,9)	16	1,9
GTE	USA	12,644	0,6	17	3,6
Bell Atlantic	USA	12,093	2,5	18	2,4
Összesen		242,613	7,1	242	3,2

¹ Az 1993. III. 31-én zárult pénzügyi év eredményei

² Nem tartalmazza a helyi szolgáltatások adatait

Forrás: Financial Times

ELIN
TÁVKÖZLÉS

CSÚCSTECHNIKA

RENDSZERTERVEZÉS-KIVITELEZÉS

PROFESSZIONÁLIS FELHASZNÁLÓKNAK

HORDOZHATÓ KÉSZÜLÉKEKTŐL
A MIKROPROCESSOR-VEZÉRLÉSŰ RÁDIÓADÓ-
VEVŐ RENDSZEREKIG MINDEN ELKÉPZELÉST
MEGVALÓSÍTUNK

BUDAPESTI IRODA

ELIN ELEKTRONIKA BUDAPEST KFT

1074 BUDAPEST, Dob utca 54.
Tel.: 269-6629
Fax: 268-0430

KÖZPONT

ECS ELIN COMMUNICATIONS SYSTEMS GES. M. B. H.

A-1210 VIENNA Ruthnergasse 1.
Tel.: 00-43-1-29-100-204
Fax: 00-43-29100-19

Céghírek

Alközponti beválasztás. Az Ericsson Technika az Első Pesti Telefonszolgálatkal együttműködve apró figyelmességgel kedveskedik partnereinek. A cég telephelye immár alközponti beválasztással is felhívható, azaz a központi telefonszám utolsó három számjegye helyett a kívánt mellék telefonszámát tárcsázva már közvetlenül a kívánt mellékállomáson csöng ki a készülék, s a telefonközpontosnak csak akkor kell beavatkozni, ha a melléklet nem veszik fel. Az alközponti beválasztást egyébként a fővárosban a Matáv széles körben elérhetővé kívánja tenni egy éven belül.

Új GSM telefonkészülékek. Néhány napon belül megkezdik a GSM telefonkészülékek forgalmazását a világ két legjelentősebb telefonberendezésgyártójának hazai képviselője, leányvállalata is. Az Alcatel, valamint az AT&T egyelőre egyaránt közvetlenül, illetve független for-

galmozók útján kívánja a készülékeket értékesíteni. Azaz vevők szabadon dönthetnek, hogy a hálózatra csatlakozáshoz elengedhetetlen — és a készüléktől független — SIM-kártyát a Pannon GSM avagy a Westel 900 szolgáltatótól veszik meg.

Új hálózati nyomtatók. A Hewlett Packard két új lézernyomtatóval jelent meg a piacon, amelyek 12 oldal/perces teljesítményt nyújtanak, 600x600 DPI felbontás mellett. A HP LaserJet 4Plus és 4M Plus nyomtatók 25 megaherzes Intel RISC processzorral működnek, sok új szolgáltatási újdonsággal, s egyaránt használhatók PC-s, Macintosh, valamint vegyes hálózati környezetben is. A sokoldalú szolgáltatások és bővítési lehetőségek mellett a két nyomtató megkapta az USA környezetvédelmi hivatalának Energy Star minősítését is energiatakarékos működésért.

Távközlésfejlesztés az eu-

rópai vasutaknál. Hermes terv néven az európai vasútársaságok nemzetközi üveg-szalás távközlési infrastruktúra kiépítésére szövetkeztek. Az e célra alapított Hermes Europe Railtel B.V. vegyes érdekeltségű vállalatban részesedést szerzett az SFMT nevű vállalat, mely multinacionális távközlési szolgáltatásokat nyújt, s egyik fő piacának Közép és Kelet-Európát tekinti. Az SFMT hazánkban tulajdoni hányadot szerzett tavaly a Montana Telecomban, mely — a cég állítása szerint — Közép-Európa legnagyobb VSAT műholdas hálózatának működtetője.

Személyhívótender-nyertesek. A szakárca nemrégiben hirdette ki az ERMES egységes európai szabvány szerinti közcélú személyhívó rendszer koncessziós pályázatának eredményét. Ennek értelmében 15 éves szolgáltatási jogot szereztek a Microsystem—Gerard AC magyar—amerikai; valamint a Matrix Telecommunications Ltd.—Telecom Finland ausztrál—finn konzorciumok. A két

nyertes összesen 600 millió forintnyi koncessziós díjat fizetett.

On-line-fogadás az Austria Lottón. Hasonlóan a Szerencsejáték Rt.-hez, az OTP is on-line módon juttatja el a fiókjaiban leadott Austria Lotto szelvényeket az osztrák központba. Mint Ambrus Zoltántól, az OTP távközléssel foglalkozó fejlesztési igazgatóhelyettesétől megtudtuk, erre a célra a Please Kft. által üzemeltetett X.25. alapú csomagkapcsolt hálózatot veszik igénybe (a csomagkapcsolt hálózatokról a Tantsz kislekcion V. lehet többet megtudni). Az OTP egyébként több feladatra is igénybe veszi ezt a korszerű adatátviteli hálózatot. Ezen keresztül vannak hálózatba kötve az ATM pénzkidő automaták a központi számítógéppel, amely legutóbb a kódokat megfejtő egyetemisták lebuktatásában is segítséget nyújtott. Az OTP így összesen több mint 400 terminállal csatlakozik az X.25. hálózathoz.

Új postahivatal az expóra. A Magyar Posta idén 4,3

milliárd forintot fordíthat különböző beruházásokra. Az összeg nagyobbik részét, 75 százalékát technológiai-műszaki fejlesztésekre szánják. A Budapesten rendelkezésre álló 214 millió forintot három nagy feladat megvalósítására fordítják. A legsürgetőbb teendők egyike expo területén új postahivatalt létesíteni, amely az expo ideje alatt a kiállítást szolgálja ki, majd a későbbiekben a dél-budai postahivatalokat tehermentesíti. A beruházást már idén megkezdik, az indulás 60 millió forintot igényel, de jelenlegi áron számolva a beruházás hozzávetőleg 230—240 millió forintot emészt fel.

A következő feladat, hogy a rendelkezésre álló — az igényekhez képest szerény — összegből megkíséreljék csökkenteni a budapesti postahivatalokban tapasztalható zsúfoltságot. Ennek érdekében még az idén elkezdik a Nyugati pályaudvarnál lévő 62-es nagyposta bővítését, ezzel párhuzamosan a XIII. kerületben önálló kézbesítői postahivatalt építenek.

HP LaserJet 4L – mindenki elégedett vele.

TÍZ ARANY ESZTENDŐ.
 HP LaserJet nyomtatók. Tíz év, mely dokumentumait, nagyszerűvé varázsolja.

Nem ismételtjük, akár a papagáj, hiszen bármikor könnyen meggyőződhet róla:

a **HP LaserJet 4L** az a nyomtató, mely a legkedvezőbb áron biztosítja Önnek a legendás Hewlett-Packard minőséget, az egyszerű használatot és a helytakarékos kialakítást.

A 26 méretezhető magyar ékezetes betűtípus, az egyedülálló Memórianövelő technológia és az EconoMode nyomtatás összefogásával látványossá teheti munkáinak megjelenését anélkül, hogy túl sokat költene rá. Ez az a nyomtató, amely már alapkiépítésben képes mindarra, amit más nyomtatók csak költséges bővítések után tudnak elvégezni.

Győződjön meg róla Ön is! Keresse a HP hivatalos dealereit és viszonteladóit!

hp HEWLETT® PACKARD

Kínai roham a klubtagságért

94.5.
20.

Az idei esztendő végén megszűnik a GATT, hogy 1995 január elsején átadja a helyét egy korszerűbb gazdasági szervezetnek, a Világkereskedelmi Szervezetnek (WTO). Kína 1986 óta folytat tárgyalásokat a GATT-tal a csatlakozásról, a megbeszélések azonban eddig nem jártak eredménnyel. Szakértők nem tartják kizártnak, hogy Peking még a „záróra” előtt bebocsátást” kap a világkereskedelmi „klubba”, azonban ennek híján is alapító tagja lehet a WTO-nak.

Peter Sutherland, a GATT vezérgazdátója legutóbb május közepén tárgyalt Pekingben a kínai tagságról, amely az idei év hátralévő részében nem kis mértékben múlik azon, miként tudja az ázsiai ország hozzáigazítani gazdaságát a nemzetközi kereskedelem kialakult „játékszabályaihoz”. Ahhoz nem fér kétség, hogy a világ lakosságának egyötödét képviselő Kínai Népköztársaság hosszabb távon nem maradhat kívül a GATT-on, illetve annak utódszervezetén. 1980-ban Kína a világ kereskedő nemzetek sorában a 31. helyet foglalta el, tavaly viszont már a tizennegyedik volt a listán. Számos szakértő viszont attól tart, hogy minél nagyobb ütemben bővül Kína külkereskedelme, annál valószínűbb a protekcionizmus veszélye Peking részéről. Ezt elkerülendő, a világ vezető kereskedő nemzetei szeretnék Kínát mielőbb a GATT-ban vagy a WTO-ban látni.

A nemrégiben befejeződött Uruguay-forduló egyik legnagyobb hasznélvezője a következő években valószínűleg Kína lesz. Ismeretes, hogy az 1987-ben kezdődött világkereskedelmi tárgyalások nyomán a feldolgozóipari valamint a textilipari termékek kereskedelmére terjed ki a legnagyobb mérvű liberalizálás. A kínai export nagyobbik része éppen ezekre az árucikkekre összpontosul. A Világbank becslése szerint míg a nyersanyag-exportőr fejlődő országok az Uruguay-forduló nyomán 15 százalékos kivitelbővüléssel számolhatnak, Kína a következő években várhatóan 40 száza-

lékkal növelheti majd exportját az Egyesült Államokba, Japánba és az Európai Unió tagállamaiba.

A világ országainak döntő többsége egyetért abban, hogy Kína alapító tagja legyen a WTO-nak, a felgyorsult kínai gazdasági reformok ugyanis bizakodásra adnak okot. Az idei év elején megszűnt a kettős valutaárfolyam, s Peking tervei szerint a nemzeti valuta négy éven belül teljes mértékben konvertibilis lesz. Pozitív változásokra került sor az adórendszerben, s a kínai kormány határozott lépéseket tett a külföldi szellemi termékek, szabadalmak védelmére is.

A GATT tagjai ugyan nagyra értékelik Peking reformintézkedéseit, ezek gyors érvényesítését azonban kételkedéssel fogadják. A Kínába exportáló cégek és országok számára nem egyértelműek a szabályok, amelyek az ország különböző részein sok esetben eltérőek. Szakértők véleménye szerint az állami külkereskedelmi vállalatok szerepe túl nagy a kínai exportban és importban. Zavaró a külföld számára az is, hogy eltérő szabályozás érvényesül az úgynevezett különleges gazdasági övezetekben és az ország többi részében.

Washington ugyan támogatja Kína szervezeti integrálását a világkereskedelemben, fenntartásainak azonban gyakorta ad hangot. Az USA és Kína külkereskedelmében az ázsiai ország aktívuma nagy ütemben növekszik, s tavaly már meghaladta a 22 milliárd dollárt. Washingtonban attól tartanak, hogy amennyiben Kína nem nyitja meg jobban piacát a külföldi termékek és szolgáltatások számára, az amerikai deficit tovább fog növekedni. A kínai termelés alacsony költségei arra ösztönzik az amerikai importőröket, hogy minél több terméket gyártassanak és hozzanak be az ázsiai országból.

A fenntartások ellenére a világ legdinamikusabban fejlődő országa azért sem hagyható ki az új szervezetből, mert a kínai gazdasági növekedés jelentős importot fog generálni a következő években.

... a kft. 10 millió forintos alaptőkével megalakította a Gyémánt Híd Rt.-t, hogy később rendszerük tagjai váljanak részvényessé, illetve kötvénytulajdonossá. Kiderült ugyanis, hogy az államigazgatáson belül megoldódott a hatásköri vita, a Szerencsejáték-felügyelet a pilótajátékot tiltani készül a szerencsejáték-törvény módosításakor. A résztvevőknek csak mintegy tíz százaléka kérte inkább vissza pénzét, a többiek a lízinggel, a Benetton kizárólagos képviselővel és afrikai gyémántfeldolgozással, aranybányászattal foglalkozó Gyémánt Híd Rt. tulajdonosai akartak lenni.

Idén februárban vizsgálat kezdődött a Micro-ker ellen az APEH, a versenyhivatal és a bankfelügyelet részvételével. Április tizedikén a pénztáron keresztül megkezdik a kilépők kifizetését, ám így csak naponta 50-60 ügyfél szolgálható ki. A nagyobb „áteresztőképességű” postai átutalás éppen akkor kezdődött volna, amikor április 20-

— állítják a cég képviselői. Az eljárás során zárolták a bankszámlákat, lefoglalták az iratokat és az eszközöket, számítógépeket. Két nappal később született meg a bankfelügyelet fentebb már említett határozata, a vád ezután hűtlen kezelés és sikkasztás. Jelenleg tehát a kft. nem tud eleget tenni semmiféle kötelezettségének. Vezetőik szerint ha két héten belül nem kapják vissza a pénzüket — mintegy 600 millió forintot — teljesen elvesztik hazai és külföldi partnereik bizalmát és investícióikat.

A sajtóban napvilágra kerültek olyan értesülések, hogy a Micro-kernek valamilyen üzleti kapcsolata lenne a televízió Falutévé műsorával, ahol egyébként sokat hirdették tevékenységüket. A tájékoztató meghívója is a műsor faxáról érkezett szerkesztőségünkbe, de a kapcsolat meglétét — kérdésünkre — mindkét fél cáfolta.

• Tevan Imre

PÁLYÁZZA MEG A SIKERT!

Megbízónk, a **Medicor Rt.** keres

TERMELÉSI FŐMÉRNÖKÖT és **BESZERZÉSI IRODAVEZETŐT**

Feltételek:

- felsőfokú műszaki (villamos vagy gépész végzettség),
- a német vagy az angol nyelv középfokú ismerete,
- hasonló munkakörben eltöltött, minimum 5 éves szakmai és vezetői gyakorlat.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent a számítástechnikai ismeret, 40 év alatti életkor.

Manpower Kft., 1146 Budapest,
Hungária körút 140—144.
Telefon: 252-1578.
Fax: 251-7014

Kína tönkreteszi a CD-piacot?

99.5.20.

Növekvő lemezkalózkodás

Azonnali és hathatós nemzetközi összefogást sürget a Hanglemezkiadók Nemzetközi Szövetsége (IFPI) a hamisított hanghordozók gyártásának és forgalmazásának visszaszorítására. Az engedély nélküli koppintás, a hangkazzetták és CD lemezek kalózkizadása és -forgalmazása olyan méreteket ölt a világon, hogy veszélybe került a legális kiadók és forgalmazók léte.

Az IFPI adatai szerint tavaly a világon 209 „bejegyzett”, CD lemezeket gyártó üzem működött, amelyek összkapacitása 2 milliárd lemez. A világpiacon 1993-ban 2 milliárd CD lemezt adtak el, ennek a mennyiségnek azonban csak a felét állították elő a 209 üzemben. Egymilliárd lemezt tehát engedély nélkül gyártottak az úgynevezett kalózüzemekben. A szövetség elsősorban Kínával és Lengyelországgal szemben sürget keményebb fellépést, mert véleménye szerint e két országból származik a hamisított, illetve a jogdíj megfizetése nélkül újra ki-

adott hanghordozók jelentős része.

Kínában két évvel ezelőtt mindössze három CD-üzem működött, számuk tavaly viszont már meghaladta a huszonötöt. Némi túlzással állítható, hogy néhány év múlva Kína képes lehet a világ CD-lemezgyártásának tönkretételére. Némi vigaszt jelenthet a kiadók számára, hogy az Egyesült Államok erősödő nyomására Peking biztosítékokat adott az illegális másolások és a kalózkizadások elleni fellépésre. Figyelemre méltó, hogy 1992-ben a Lengyelországban értékesített CD lemezek 78 százaléka kalózkizadás volt.

Az IFPI szerint 1993-ban csak Nyugat-Európában 427 millió dollár értékű hamisított hanghordozó került forgalomba. Európa egyébként a hanghordozók első számú piaca. Tíz esztendő alatt a forgalom 70 százalékkal növekedett, s tavaly már megközelítette a 10 milliárd dollárt. A világ öt legnagyobb lemeztársasága közül három —

a BMG, a Polygram és az EMI — európai. A hanghordozók hamisítása és a kalózkizadások forgalmazása olyan méreteket öltött már az elmúlt évben, hogy a szakmai szövetség kénytelen volt határozott fellépésre felszólítani az Európai Unió brüsszeli bizottságát. A műsoros kazetták többnyire igen gyenge minősége árulkodik arról, hogy engedély nélküli másolásról van szó. A kalózkizadványok ára persze sok esetben az eredeti kazetták árának 40-50 százalékát sem éri el. Bonyolultabb a helyzet a CD lemezek esetében, ahol a hamisított kiadványok minősége és ára azonos az eredetivel. A tapasztalatok szerint a hamisított, engedély nélkül lemásolt audiokazettákat döntő mértékben a „kalórországbán” hozzák forgalomba, az illegális CD-lemezeknek azonban komoly nemzetközi kereskedelme van. Mike Edwards, az IFPI elnöke szerint a multimédia-forradalom nyomán a kalózkizadások fokozódására lehet számítani. Nemcsak a hang-

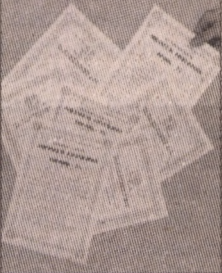
hordozók gyártóinak kell szembenézniük a kalózkizadások térhódításával, hanem mind több a hamisítás, az engedély nélküli másolás a szoftverek, a videójátékok, a mozifilmek és a könyvek területén is. A jó profit reményében tömegesen másolják le és forgalmazzák a „menő” filmeket, és adják ki engedély nélkül a bestseller könyveket.

A hanghordozókat gyártó iparág azt reméli, hogy speciális kódok alkalmazásával vissza lehet szorítani a kalózkizadások forgalmát. A világon már 40 CD-üzem alkalmazza lemezein azt a kódot, amelyet a CD lemezek alsó oldalán, a belső gyűrűn helyeznek el. A kódszám egyrészt „közli” az úgynevezett mesterfelvétel számát, eredetét, másrészt pedig a gyártás helyét. Szakértők véleménye szerint az illegális másolók és kiadók a nem távoli jövőben megszerzik a kódszámokat, s hamisítványaikat ellátják majd ezekkel a megkülönböztető jelekkel...

Gonda György

MÁR CSAK EZ HIÁNYZOTT

ÉRTÉKPAPÍROK

BANKKÁRTYÁK

DEVIZASZÁMLA

BETÉT-
ELHELYEZÉS

LAKOSSÁGI
BANKSZÁMLA

Valóban csak a **LAKOSSÁGI BANKSZÁMLA** hiányzott ahhoz, hogy a **Budapest Bank** a vállalkozók után a nagyközönségnek is teljeskörű szolgáltatást nyújthasson.

Mit nyújt Önnek az új szolgáltatás ?

- készpénz be- és kifizetési lehetőség, személyesen vagy postán keresztül
- folyamatos átutalási megbízások teljesítése, a terhére és javára,

A fellendülés jelei Olaszországban

Berlusconi öröksége

A közelmúltban hivatalba lépett Berlusconi-kormány olyan gazdaságot „örökölt” elődeitől, amely kétéves recesszió után már a fellendülés jeleit mutatja. Elemzők véleménye szerint Silvio Berlusconi kormánya viszonylag kedvező körülmények között foghat hozzá gazdasági elképzelései megvalósításához.

A mérsékelt gazdasági fellendülés elsősorban az export alakulásában mutatkozik meg. Miközben az export bővülése eléri a 18 százalékot, Olaszországban a kereslet gyenge, s törékeny az ipar konjunktúrája is. Az ország északi részében növekszik a termelőkapacitások kihasználása, emelkedőben van a vállalatok rendelésállománya. Ugyanakkor a déli országrészben még „tombol” a recesszió, s a munkanélküliség csaknem háromszorosa az országos, 10,7 százalékos átlagszintnek.

Noha 1994 első negyedében az ipari termelés még csökkent, a konjunktúra alakulása szempontjából igen fontos gép- és ipar megrendelések 44 százalé-

kal bővültek. Berlusconi elődje, Carlo Ciampi leköszönő miniszterelnök — aki korábban az olasz központi bank elnöke volt — április végén a torinói autósalonon kijelentette, hogy Olaszország már maga mögött tudhatja a recessziót. E megállapítását többek között arra alapozta, hogy míg tavaly az országban 20 százalékkal kevesebb gépkocsit vásároltak, az előrejelzések szerint idén 12 százalékkal növekednek az autóeladások.

Ugyancsak az ébredező konjunktúra jele, hogy emelkednek a részvényárfolyamok a tőzsdén, s ismét erősödik a líra. Szakértők véleménye szerint az árfolyam-növekedés és a líra erősödése az új kormány iránti bizalom megnyilvánulására utal. Az üzleti körök azt remélik, hogy a Berlusconi-kabinet továbbra is alacsonyan tartja az inflációt (a pénzromlás jelenleg éves szinten mintegy 4 százalékos), s egyúttal igyekszik javítani a fizetési mérleg helyzetén.

Olaszországban a GDP tavaly 0,7 százalékkal csökkent, a Nemzetközi Valutaalap előrejel-

zése szerint viszont 1994-ben 1,1 százalékos gazdaságnövekedés várható. A gazdaság dinamizálása mellett Berlusconiék legfontosabb teendője a hatalmas költségvetési hiány és az ugyancsak kiugróan magas államadósság mérséklése lesz. Jelenleg a költségvetés hiánya a GDP 10 százalékával egyenlő, s a kormány ezt az arányt szeretné ebben a pénzügyi évben 8,7 százalékra lefaragni. Számos közgazdász szerint ez a törekvés nem jár majd sikerrel, a kincstár ugyanis idén a tervezettnél kevesebb bevétellel számolhat, ugyanakkor jelentős mértékben növelnie kell társadalombiztosítási kiadásait. Amennyiben a gazdasági növekedés a tervezettnél erőteljesebb lesz, van remény a 8,7 százalékos cél megközelítésére.

A GDP százalékában kifejezett költségvetési hiány meglehetősen messze van a maastrihti „előírásoktól”, s ugyanez jellemző az államadósság mértékére is. A legújabb adatok szerint Itáliában a felgyülemlett államadósság a GDP 120 száza-

lékával egyenlő. Az új kormány szeretné élnékíteni a gazdaságot annak érdekében is, hogy csökkenjenek a mérleghiányok. Az élnékítést szolgálja a tervezett adócsökkentés, valamint egymillió új munkahely teremtése. Ez utóbbi cél elérése nem kis mértékben múlik a szakszervezetekkel kötendő megállapodáson. Szakértők véleménye szerint a kormány a költségvetés bevételi oldalán csak akkor tud jelentősebb növekedést elérni, ha felgyorsítja a sikeresen indult privatizációt. Ez egyrészt több bevételt jelent a kincstárnak, másrészt kevesebbet kell a költségvetésből fordítani a nem hatékony állami szektor finanszírozására, veszteségeinek fedezésére. Noha Berlusconiék a konjunktúra alakulása szempontjából viszonylag kedvező időben jutottak kormányra, a súlyos — elsősorban pénzügyi — örökség felszámolásának megkezdéséhez az új kabinetnek lélegzetvételnél is időre és nagyobb mozgástérre van szüksége.

Befektetési tanácsadó

Várakozások a közelgő kormányváltás küszöbén

A politikai eseményektől nem tekinthet el egy előrelátó befektető sem. A pénzügyi életnek is megvannak ugyan az öntörvényű folyamatai, de egy kormányváltás — pláne ha új összetételű koalíció jön létre — ezeket a folyamatokat befolyásolja. Különösen akkor, ha már a kampányidőszakban kiderül, a kormányvárományosok a kedvezményes részvényvásárlási programnak már gondolatban búcsút is intettek. Ezek a kijelentések is befolyásolták a kárpótlási jegyek árfolyamát, s nem kedvező irányba. A kormányváltás azonban sokkal szélesebb körű hatásokkal járhat például a kamatok alakulása vagy a forint árfolyamát illetően.

Induljunk abból ki, hogy a folyó fizetési mérlegben keletkezett nagyarányú hiány mindenképpen kezelésre szorul. Sőt mihamarabbi intézkedésekre van szükség, hiszen nem lehet egy teljes fél

hogy jobb, ha nem sokáig halogtatja éves turistakeretének kiváltását, illetve nem a mostani a legmegfelelőbb alkalom a devizabetét forintban történő felvételére.

Akkor sem, ha a forintkamatok további emelkedésére lehet számítani. Rövid távon, tehát éven belül ugyanis a betéti kamatok emelkedése — a várakozások szerint — nem lesz akkora mértékű, hogy a forintban tartott betét értékállandóságban győzze a versenyt a devizával.

Természetesen ha kihasználtuk a legális devizaszerzési lehetőségeinket, már csak a forintbetéteinkre koncentrálhatunk. A kamatemelkedési folyamatokra tehát mindenképpen figyelni kell. A Magyar Nemzeti Bank emelte a pénzintézetek refinanszírozásában nagy szerepet játszó állampapír-visszavásárlási ügyletek, szakzsargonban a repo kamatait. A kamatemelés ugyan csak fél-százalékos volt, de jól beleillik a jegybank újabban emlegetett szí-

Bank	Konstrukció neve	Lekötési idő	Kamat	
			évi bruttó	évi nettó
Agrobank	Garas	30 nap	16	14,4
Konzumbank	Ablak a bankra	1 hónap	13	11,7
Dunabank	Duna értékpapír	31 nap	16	14,4
OTP	folyószámlabetét	1 hónap	13	11,7
IBUSZ Bank	határidős betét	1 hónap	13,5	12,15
Agrobank	Garas	60 nap	17	15,3
Konzumbank	Ablak a bankra	2 hónap	15	13,5
Dunabank	Pénztárjegy	2 hónap	17	15,3
Agrobank	Garas	90 nap	18	16,2
Takarékbank	Takarékszelvény	90 nap	17,2	15,58
Konzumbank	Ablak a bankra	3 hónap	17	15,3
Postabank	Postabankjegy	3 hónap	16	14,4
Budapest Bank	Takarékpapír A/1.	90 nap	18	16,2
Mezőbank	Sprint betétjegy	3 hónap	18	16,2
Magyar Hitel Bank	Smaragd	3 hónap	17	15,3
Corvinbank	Betétpapír	91 nap	17,5	15,75
Kereskedelmi Bank	Trezor	3 hónap	18	16,2
Dunabank	Duna értékpapír	91 nap	17	14,4
OTP	folyószámlabetét	3 hónap	15,5	13,95
IBUSZ Bank	határidős betét	3 hónap	17	15,3
Agrobank	Krajczár	120 nap	18	16,2
Polgári Bank	Polgári jegy	120 nap	21	18,9
Dunabank	Pénztárjegy	4 hónap	19	17,1
Agrobank	Betétpapír	180 nap	20,5	18,45
Konzumbank	Ablak a bankra	6 hónap	18	16,2
Budapest Bank	Takarékpapír B/1.	180 nap	20	18
Mezőbank	Szociál betétjegy	6 hónap	20	18

Sikeres Las Vegas kaszinógazdasága

Az Egyesült Államokban Las Vegas az egyetlen város, ahol évente kétszer jelenik meg a telefonkönyv. A két kiadásnak az az oka, hogy hatalmas ütemben növekszik a világ kaszinófővárosának lakossága. 1980-ban 465 ezren, tavaly pedig már csaknem egymillióan lakták a várost.

Las Vegas nagyívű fejlődése szinte kizárólag a csaknem 100 éves múltra visszatekintő kaszinóipárnak köszönhető. A szerencsejáték-ipar foglalkoztatja a lakosság kétharmadát, s ebből az ágazatból származik a város adóbevételeinek csaknem fele. Jól jellemzi Las Vegas konjunktúráját, hogy az elmúlt öt esztendőben a kaszinók dolgozóinak száma 35 százalékkal bővült, s kilenc hatalmas szerencsejáték-központ épült. Kevésbé ismert tény, hogy a világ 10 legnagyobb befogadóképességű szállodájából kilencnek Las Vegas ad otthont.

A világ leghíresebb kaszinóvárosát tavaly 7,3 százalékkal több látogató kereste fel, mint egy évvel korábban. Szállodáinak kihasználtsága dinamikusan növekszik, s tavaly már elérte a 87 százalékot. (1988 óta a városban 20 ezerrel bővült a szállodai szobák száma.) Ez igen jó aránynak tekinthető, hiszen az Egyesült Államokban a szállodák kihasználtsága (telítettsége) tavaly nem haladta meg a 67 százalékot. Las Vegas kaszinói 1993-ban 4,4 milliárd dollár bevételre tettek szert. Nyereségük után mindössze 6,25 százalék adót fizettek, jóval kevesebbet, mint az átlagos amerikai nyere-

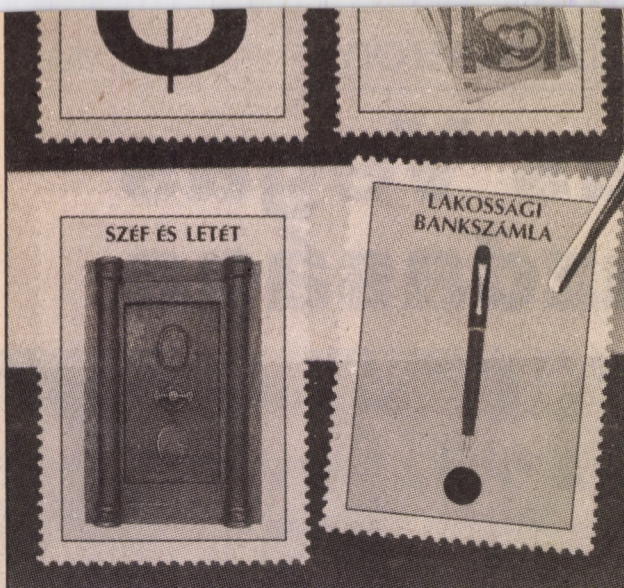
ségadó. A város lakói örvendenek a turistaáradatnak, a szerencsejátékadó ugyanis elegendő bevételhez juttatja a Nevada államot, így Las Vegas lakói mentesülnek néhány adónem — például az örökösödési adó — megfizetésétől. Az érem másik, árnyékos oldala viszont, hogy a város meglehetősen kevés pénzt fordít könyvtárak, iskolák építésére, s nem fejlődik kellő mértékben a városi infrastruktúra sem. A város ugyanis a fejlesztéseket szeretné a kaszinók tulajdonosaival, működtetőivel finanszíroztatni. Ezt a véleményt osztja a lakosság nagyobbik fele is, amely nemrégiben leszavazta, hogy városi pénzekből több

rendőrt alkalmazzanak és újabb parkokat építsenek.

Az elmúlt hónapokban néhány sötét felhő is megjelent a versenytársak képében Las Vegas mindig kék egén. Arról van szó, hogy Kalifornia állam néhány indiánrezervátumnak kaszinónyitási engedélyt készül adni. (Ismeretes, hogy az USA-ban, az indián közösség kiváltságokat élvez a szerencsejáték-iparban, mintegy kárpótlásként az indiánokat ért sérelmek miatt.) Az első indiánkaszinó várhatóan néhány hónapon belül megnyílik Palm Springsben, amely két órával közelebbre esik Los Angeleshez, mint Las Vegas. (A statisztikák tanúsága

szintre a Las Vegasba látogatók egyharmada Kaliforniából, elsősorban Los Angelesből érkezik.)

A Las Vegas-i „kaszinóguruk” nem örülnek a konkurenciának, véleményük szerint a kaszinóburjánzás előbb-utóbb kiváltja az amerikaiak ellen-szenvét a szerencsejátékok iránt. Ebből az esetleges kaszinóellenes hangulatból azonban várhatóan Las Vegas fog profitálni, mert a nevadai „szentélyt” nem fogják bezárni. Az Egyesült Államokhoz ugyanis a Las Vegas-i játéktérnek ma már úgy „hozzánőttek”, mint Los Angeleshez és Orlandoéhoz a Disney-városok.

A Budapest Bank lakossági bankszámla megoldja gondjait.

- közüzemi szolgáltató-vállalat számláinak kiegyenlítése
- a számlán levő szabad pénzeszközök többféle időtartamra és konstrukcióban lekötethetők

Mi az, amivel márciustól többet nyújt Önnek az új szolgáltatás ?

- a lekötött betétek kamatait átlag 2-2.5%-kal megemeltük
- a lekötési idők és feltételek korlátlan ideig prolongálhatók
- A LÁTRA SZÓLÓ LAKOSSÁGI BANKSZÁMLA KAMATA 7%-RÓL 10%-RA NÖTT!

KLAPP

HIRDETMÉNY

360 napos lejáratú diszkont kincstárjegyek III. sorozatának kibocsátásáról

A magyar állam az 1993. évi CXI. törvény alapján **1994. június 2-án 360 napos lejáratú diszkont kincstárjegyet** bocsát ki, melyet aukció keretében a Magyar Nemzeti Bank értékesít **1994. május 27-én.**

Az 1994. május 27-i aukcióra felajánlott össznévérték **15 milliárd Ft.**

A kincstárjegyek **alapcímlete: 100 000 Ft.**

Legkisebb elfogadható ár a névérték **80,17%-a**, mely **25,01%-os** éves hozamnak felel meg.

A kincstárjegy lejáratára: **1995. május 29.**

„CD-robbanás” a hanghordozók piacán

94. 5.
14.

A hanghordozógyártók nemzetközi szövetségének összesítése szerint az elmúlt esztendőben a világon 1,39 milliárd darab CD-lemezt adtak el, 19,4 százalékkal többet mint 1992-ben. Ez a nagy mértékű emelkedés valószínűvé teszi, hogy a CD-k rövid időn belül átveszik a hanghordozók iparában a vezető szerepet a mősoros hangkazettáktól.

1993-ban 1,44 milliárd darab mősoros hangkazetta talált vevőre. Ez a mennyiség 2 százalékkal kevesebb, mint az 1992-ben eladott kazetták száma. Noha mősoros kazettákból tavaly

még mindig több fogyott, mint CD-lemezekből, új jelenség, hogy először mérséklődött a kazettaeladás. A szövetség összesítése szerint a világ jelentősebb hanghordozópiacain tavaly több CD-lemezt értékesítettek mint mősoros kazettát. A jelentős piacok közül csak Mexikó volt kivétel ezen irányzat alól.

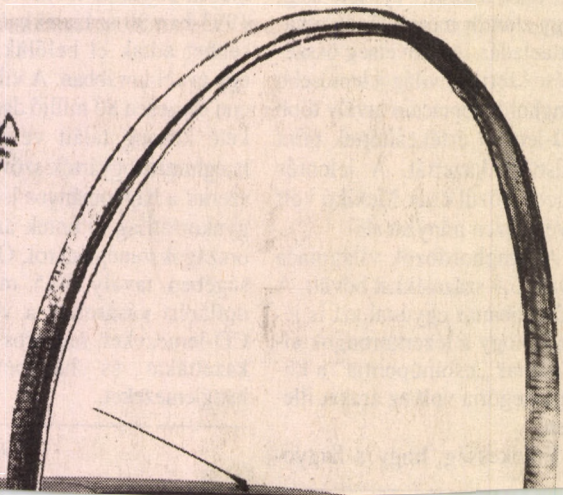
A hanghordozók világpiaca tavaly 5,9 százalékkal bővült. A CD-robbanás egyúttal azt is jelenti, hogy a lézerkorongok eladásának „csomópontja” a középkategória volt az árakat illetően.

Érdekesség, hogy a hagyományos, úgynevezett feketelemez forgalma tovább zuhant. 1993-ban 30 százalékkal kevesebbet adtak el belőlük, mint egy évvel korábban. A világpiac összesen 80 millió darab fekete korong talált vevőre. A hanghordozógyártók szövetsége szerint a hagyományos lemezek gyakorlatilag eltűntek az ipari országok zenepiacáról. Összeségében tavaly 30,5 milliárd dollárért vásároltak a világon CD-lemezeket, mősoros hangkazettákat és hagyományos hanglemezeket.

• G. Gy.

48 havi részletre.

DB
DB
DB

Európába tart a GE pénzügyi „keze”

94.5.5.

Az amerikai multinacionális termelővállalatok többsége saját pénzügyi intézettel rendelkezik, amelyek betéteket nem gyűjtenek, hanem elsősorban az anyacég termékeinek vásárlóit finanszírozzák. E pénzügyi „kezek” közül a legsikeresebb és a legdinamikusabban fejlődő a General Electric leányvállalata, a GE Capital.

Az Egyesült Államok pénzügyi szektorában a GE Capital az egyik legnyereségesebb vállalat. Míg a nagyvállalatok többségének pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó vállalatai az elmúlt évtizedben komoly veszteségeket voltak kénytelenek elszenvedni, a General Electric leánycége csak az elmúlt négy esztendőben megkétszerezte vagyonát, amely a múlt év végén 118 milliárd dollár volt.

A kedvező anyagi helyzet nyomán a GE Capital egyre több vállalatot, vállalkozást vásárol fel, az elmúlt három év

mindegyikében több mint kétmilliárd dollárt fordított bekebelezésre. Újabban jelentős mennyiségű ingatlant vásárol meg, lehetősen alacsony áron, kihasználva, hogy a bankok és a biztosítók igyekeznek kivonulni az ingatlanbizniszből, ahol már jócskán megégették magukat.

1993-ban a GE Capital felvásárlási tevékenységében több biztosítót és nyugdíjpénztárt is sikerrel „célzott meg”. Ezek mellett tulajdonába került egy hétmilliárd dollár vagyonnal rendelkező beruházási alap is. Üzleti nyeresége tavaly 2,6 milliárd dollár volt, amiből 1,7 milliárdot képviselt a finanszírozásból, 770 milliót pedig a különleges biztosítási műveletekből származó profit.

A gyors ütemben terjeszkedő pénzügyi szolgáltatóvállalat nemrégiben 2,2 milliárd dolláros felvásárlási ajánlatot tett a chicagói Kemper pénzügyi szolgáltatási vállalatcsoportnak. Ez

utóbbi valószínűleg rövidesen a GE Capital tulajdonába kerül, s ezzel a GE pénzügyi cége az USA egyik legnagyobb alapkezelője lesz.

A GE Capital egyre aktívabb felvásárlási tevékenységet folytat Európában is. Többek között megvásárolta egy angol kiskereskedelmi hálózat hitelkártyaüzletágát, az Avis Europe autókölcsönző szervizrészlegét. Tulajdonába került egyebek között egy osztrák, fogyasztási cikkek vásárlását finanszírozó cég, egy monacói hajózási társaság. Thaiföldön nemrégiben megvásárolt egy autóeladásokat finanszírozó céget, Kanadában pedig egy közlekedési vállalatot.

Az USA-n kívüli terjeszkedésben a GE Capitalt mindenekelőtt az „olcsó” készpénz segíti, amelyhez a pénzügyi cég kiváló hitelminősítése révén jut. AAA jelű besorolását annak is köszönheti, hogy garantórként a világ egyik legnagyobb cége, a Gene-

ral Electric áll mögötte. (A GE Capitaltól származott egyébként 1993-ban az anyacég nyereségének 40 százaléka.) Akárcsak az anyacég, a GE Capital is megkülönböztetett figyelmet fordít a költségek lefaragására, a működési költségek csökkentésére, valamint a menedzserinformációs rendszer tökéletesítésére. Szakértők szerint ez utóbbi a GE Capitalnál jóval fejlettebb, mint az amerikai kereskedelmi bankok többségénél. Mind az amerikai, mind pedig az európai üzleti és pénzügyvilág képviselői szinte biztosan abban, hogy a következő években a GE Capital sokirányú pénzügyi tevékenysége számottevően élénkülni fog Európában. S ez alól nem kivétel kontinensünk keleti része sem, ahol — hírek szerint — az amerikai pénzügyi sztár cég több finanszírozási és felvásárlási témában folytat előrehaladott tárgyalásokat.

Gonda György

Fiatalok, figyelem!

Modern gyorsétkezési üzleteinkbe
(Keleti pu., Nyugati pu., Kőbánya-Kispest)
keresünk fiatal felszolgálókat.

Vonzó, kellemes környezet várja önöket!

Mutatós formaruha!

Jelentkezni lehet telefonon vagy személyesen
a Keleti pu.-i Resti étterem vezetőjénél.

MH 6610

Resti Rt., Keleti pu., telefon: 142-9974

HOLNAP KIDERÜL...

...ki nyeri a spanyolországi nyaralást - a JUNÉ Kft. legutóbbi akciójának fődíját. Ha vásárolt a JUNÉ Kft. által forgalmazott Bosch-Siemens fűtőkészülékekből, és beküldte a nyereményszelvényt, most izgulhat. Sorsolás: 1994 május 7. 12. óra Aquatherm Kláííftás, BNV A pavilon 204/E stand.

JUNÉ

PHARMAVIT

A PHARMAVIT Gyógyszer és
Élelmiszer Ipari Rt.
orvos-látogatókat keres
gyógyszerlismertetői munkára

Budapest és Pest megye területén,
valamint Somogy, Tolna, Vas
és Zala megyékben.

Feltétel orvosi vagy gyógyszerészi
diploma, max. 35 év,
gyógyszerhatástani érdeklődés,
magabiztos és tárgyalóképes
fellépés.

Jelentkezni lehet írásban.
Önéletrajzukat az alábbi címre várjuk:
2112 Veresegyház, Lévai u. 5.
Érdeklődni lehet a 06-27-386-890-es

Számítógéppel az olcsó ázsiai munkaerő ellen

Virágzik a Benetton-biznisz

A McDonald's után valószínűleg az olasz divatipari óriáscég, a Benetton rendelkezik a világon a legtöbb árusítóhellyel. Luciano Benetton cége — amelyben a „mester” 70 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik — 110 ország több mint hétezer üzletében kínálja a színes és minőségi termékeket. A recesszió ellenére a Benetton meglehetősen jó eredménnyel zárta a tavalyi esztendőt. Adózás utáni nyeresége 12,6 százalékkal haladta meg az előző évit, s elérte a 208 milliárd lírát (132 millió dollár).

A cég forgalma tavaly 2750 milliárd líra volt, 9,5 százalékkal magasabb mint egy évvel korábban. A világmárkának, „globális” divatcikkeknek számító Benetton termékekre a forgalom mindössze 4 százalékát fordították marketingköltségként. Az olasz divatcég nagy ütemű fejlődése és terjeszkedése többek között a szinte egyedülálló szervezeti felépítésnek köszönhető. A vállalat magát inkább „ruhaipari szolgáltató” cégnek tekinti, mintsem kiskereskedő-

nek vagy gyártónak. Vásárlói a Benetton üzletek, amelyek mások tulajdonában vannak. A bolthálózatot 83 menedzser fogja össze a Trevisóhoz közeli központból. Ezek a szakemberek kísérik figyelemmel a vásárlók igényének alakulását szerte a világon.

A Benetton meglehetősen kevés terméket gyárt, elsősorban tervezéssel, szabás- és kötésminták készítésével, a készáruk megmunkálásával foglalkozik. Megkülönböztetett figyelmet fordít a gyártók költségeinek alakulására, valamint a szigorú minőségi követelmények betartására. Szakértők szerint a sok „külsős” foglalkoztatásának köszönheti a cég legendás rugalmasságát, valamint működésének alacsony kockázatát.

A cég pénzügyi helyzete erős, amely a jó gazdálkodás mellett a líra leértékelődésének is köszönhető. Adósságai gyorsan fogynak, s a tervek szerint az idei esztendő végén a Benetton minden korábbi tartozását kiegyenlíti.

A piaci részarány növelése érdekében az olasz divatipari

óriás gyakran él az árcsökkentés „fegyverével”. Tavaly például az ármérséklések Európában érték a 40 százalékot, s ezzel kontinensünk több országában a cég 25 százalékkal növelte eladásait. Az új marketingstratégia a 15—25 éves korosztályt célozza meg a színek kavalkádjával, miközben a Benetton mindent elkövet más korosztálybeli vásárlóinak megtartásáért.

Luciano Benetton szerint cége számára a legnagyobb kockázatot a kreativitás esetleges elvesztése jelentheti. Nem véletlen, hogy a vállalat 200 fiatal divattervezőt alkalmaz, és nemzetközi divattervező-iskolát alapít. Az első számú tulajdonos szerint a vállalat jövője elsősorban a diverzifikáláson és a költségek lefaragásán áll vagy bukik.

A további terjeszkedés jegyében a Benetton vegyesvállalati formában hamarosan 300 üzletet nyit Kínában, s terjeszkedik Egyiptomban, Indiában és Dél-Amerikában is. A tervek szerint a Benetton bővíti termékkáláját, amely jelenleg 5 ezer különféle árucikkből áll. Új termékként jelennek meg a Benetton

cipők, amelyek a tervek szerint 1997-ben 7 százalékot képviselnek majd a vállalat forgalmában. Tovább növekszik a magas árfekvésű farmernadrágok és dzsekik kínálata és forgalma. A következő évekre szóló marketingstratégia a termékinálatt bővítése érdekében az iparág több vállalatának felvásárlását is előirányozza. A cég nem kívánja termelését kihelyezni Ázsiába, ahogy ezt versenytársai teszik. Termékeinek 80 százalékát továbbra is Európában állítják majd elő. Az alacsony ázsiai termelési költségekkel az olasz vállalat korszerű, számítógépesített ipari termeléssel kívánja felvenni a versenyt.

Úgy tartják, hogy a divatszakma a nagy sikerek és a nagy bukások színtere. E két „mufajból” a Benetton cég elsősorban az elsőt ismerte meg. Szakértők szerint a világ egyik legdinamikusabban fejlődő és legügyesebben vezetett cégének jó esélye van arra, hogy még hosszú ideig a szakma élvonalában maradjon.

Pályázati felhívás

A Metripond Mérleggyár nyilvános pályázatot hirdet a vállalat állami tulajdonban lévő következő eszközeinek megvásárlására:

METRIFERR Kft. 63 360 E Ft névértékű, 99,84% tulajdoni hányadot megtestesítő üzletrésze egységes üzletrészként, amelynek irányára 15 000 000 Ft (a társaság saját tőkéje 1993. december 31-én 33 051 E Ft).

METRIMED Kft. 5600 E Ft névértékű, 30,60% tulajdoni hányadot megtestesítő üzletrésze egységes üzletrészként, amelynek irányára 9 300 000 Ft (a társaság saját tőkéje 1993. december 31-én 32 651 E Ft).

Largus Kft. 10 400 E Ft névértékű, 26,40% tulajdoni hányadot megtestesítő üzletrésze egységes üzletrészként, amelynek irányára 8 300 000 Ft (a társaság saját tőkéje 1993. december 31-én 30 643 E Ft).

A vállalat miskolci telephelye egyben, amely a 6479/1. hrsz.-ú telket, a telken található felépítményeket és a felépítményekbe elválaszthatatlanul beépített estközőket és berendezéseket, valamint a telephelyen található egyéb eszközöket és készleteket foglalja magába. Irányára: 2 800 000 Ft. A BNV területén álló vásárvárosi pavilon, amelynek irányára 2 500 000 Ft.

A vállalat központi telephelye egyben vagy az információs memorandumban bemutatott részletekben, amely a 12 929. hrsz.-ú és a 12 925. hrsz.-ú telkeket, illetve azoknak az információs memorandumban megjelölt részleteit, a telken, illetve telekrészleteken található felépítményeket és a felépítményekbe elválaszthatatlanul beépített eszközöket és

berendezéseket foglalja magába. A teljes telephely irányára 180 000 000 Ft. A központi telephelyen található egyéb eszközök és készletek nem képezik jelen pályázat tárgyát. A kiíró az ajánlattevők tudomására hozza, hogy jelenleg a telephelyen lévő területek, illetve épületek részben bérleti jogokkal terhelték.

Az ajánlati árak áfát nem tartalmaznak.

A pályázat benyújtásának határideje:

1994. június 20., 12–14 óráig.

A pályázat benyújtásának helye:

Metripond Mérleggyár, 6800 Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zsilinszky utca 70., igazgatói titkárság.

A vételi szándék bizonyítására a pályázati irányár 5%-át az ajánlattevőnek a pályázat benyújtásának határidejéig letétbe kell helyeznie a tenderfüzetben megjelölt számlára.

A pályázónak 90 napos ajánlati kötöttséget kell vállalnia.

A kiíró és az ÁVÜ fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

A vállalattal megkötendő adásvételi szerződés hatályba lépésének feltétele a szerződés ÁVÜ általi jóváhagyása.

A pályázaton történő részvétel feltétele a részletes tenderfüzet megvásárlása (amelynek ára 5000 Ft + áfa) és ezzel egyidejűleg a titkossági nyilatkozat aláírása.

A tender meghirdetésével egyidejűleg az eszközök főbb adatairól és jellemzőiről információ szerezhető be a beadás helyszínén F. Szabó János végelszámolónál [telefon: (62) 346-222].

MH 6609

Kár lenne, ha kihagyná!

Válságos helyzetbe került

Multik Kínában

94. apr.
29.

Miközben Kína mind több kedvezménnyel csalogatja a külföldi tőkét, gondosan ügyel arra, hogy átmeneti védelmet biztosítson egyes hazai iparágaknak. Nincsen azonban szó durva protekcionizmusról, hiszen a Kínai Népköztársaság még idén szeretne újra csatlakozni a GATT-hoz.

A piacvédelmi intézkedések egyrészt a kínai vállalatoknak, másrészt azoknak a multinacionális cégeknek kedveznek, amelyek már a nyolcvanas években „megtelepedtek” az országban. Az elmúlt évtizedben az első multifecskék vegyesvállalati formában jelentek meg a kínai piacon, s minden jel arra mutat, hogy az intézkedésekkel közvetett módon őket is „jutalmazni” kívánja a kínai kormány. Pekingben bejelentették, hogy április közepétől három évig már nem adnak ki engedélyt új autógyártó vegyesvállalatok alapítására. S a három esztendő eltelte után is csak azok a külföldi autógyárak létesíthetnek új összeszerelő üzemet, amelyek vállalják, hogy — ugyancsak három év alatt — a személykocsik „kínai tartalma” legkevesebb 60 százalék lesz.

A tilalom nyomán nagyszerű lehetőség nyílik a Kínában terme-

lő külföldi autógyáraknak piaci pozíciójuk megerősítésére. A legkedvezőbb helyzetben a Volkswagen van, amely 1985 óta szerel össze, illetve gyárt Santana kocsikat Sanghajban. Tavaly 100 ezer kocsit gyártottak, s a tervek szerint idén megkétszerezik a termelést. Érdemes megjegyezni, hogy a Santanák „helyi tartalma” már meghaladja a 80 százalékot.

A kínai személyautó-gyártás egyharmadát jelentő VW mellett a Peugeot, a Chrysler, a Suzuki, a Fuji Heavy Industry és más japán cégek is gyártanak kisebb szériában személykocsikat Kínában. A pekingi tilalom nem vonatkozik autóbuszok, teherautók, valamint gépkocsi-alkatrészek és részegységek gyártására, így a késve érkezőknek egyelőre meg kell elégedniük ezek előállításával. A General Motors, a Ford, a Renault, a Nissan és a Daewoo tervezett új vegyesvállalatai a következő években kénytelenek lesznek alkatrészek gyártásával foglalkozni. A GM és a Nissan ugyan már gyárt Kínában kisteherautókat, de a többi külföldi autógyárhoz hasonlóan ők is szeretnének minél nagyobb részarányra szert tenni a rohamosan bővülő kínai autópiacon. Hírek szerint a pekingi kormány szeret-

né csökkenteni a távközlési berendezések szállítóinak számát. Egy esetleges korlátozás során megint az elsők a „nyerők”, nevezetesen azok a cégek, amelyek a telefonközpontokat helyben gyártják már több esztendeje. Ezek közé tartozik a francia Alcatel, valamint a mobiltelefonok piacán meghatározó szerepet betöltő Ericsson és Motorola.

A külföldi cégek pórázának rövidebbre fogása nem riasztja el a külföldi befektetőket. Szeretne minél több cég minél előbb saját termeléssel, beruházással megjelenni a kínai piacon, hogy azután már „belföldi” vállalatnak számíthasson. A tajvani President Enterprises például rövid idő alatt tíz élelmiszergyárat létesített Kínában, s néhány éven belül kínai forgalma meghaladja majd a tajvanit. A déli tartományokban az amerikai Avon kozmetikai cikket gyártó vállalat vezetőszerrepre tett szert viszonylag rövid idő alatt a versenytársakkal szemben. Az 1987-ben alapított sanghaji Xerox már a kínai asztali másológépek piacának több mint 45 százalékát mondhatja a magáénak.

Egy angol tanácsadó cég felmérése szerint a tilalmi veszélyek ellenére a külföldi multik fokozni kívánják beruházási tevékenység-

üket Kínában, ahol az átlagnyereség eléri az évi 10 százalékot! A felmérésben részt vevő külföldi cégek úgy látják, hogy jelenlegi, átlagosan 50 millió dolláros kínai beruházásaikat a következő három esztendőben még legkevesebb 150 millióval toldják majd meg. Sőt azok a vállalatok, amelyek még nem jelentek meg befektetőként a kínai piacon, a tervezett 10 millió dolláros induló-invesztíciójukat legkevesebb 50 millióra kívánják felemelni. A hatalmas kínai piacon még számos iparág — televíziós képcsövek, erőművi berendezések stb. gyártása — „nyitott”, tehát a működőtőke-exportőrök bőséggel találnak pénzüknek érvényesülési lehetőséget. A jelek szerint a Kínában tevékenykedő multik a hosszú távú piaci eredmények reményében akár még átmeneti veszteségeket is hajlandók elszervezni, hiszen termelési és értékesítési tevékenységükkel a következő évtizedekben szeretnék behálózni egész Kínát. E cél érdekében nemcsak a rossz utakat és a fejletlen infrastruktúrát, hanem az átmeneti, a honi ipar védelmét szolgáló korlátozásokat is hajlandók elviselni.

Gonda György

és a KRP-vel.

Keresse az újságárusoknál!

Ára: 48 Ft

MH 67

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A KVANTUM BANK Rt., mint a 22. sz. ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT Fa. (1056 Budapest, Irányi u. 17.) felszámolója, nyilvános egyfordulós pályázatot hirdet az Fa. gazdálkodó ingatlan vagyonának megvásárlására.

A megvásárlásra felajánlott ingatlanok és értékesítési irányáraik:

Ingotlan megnevezése

Budapest, XV., Cservenka Miklós út (újabban Késmárk utca) 86. sz.
alatti központi telephelye

Balatonkenese, Parti sétány 9. sz. alatti üdülő

Balatonfüred, Jókai társasüdülő 2/8 jelű épület
(Balatonfüred, Kosztolányi sétány 1.)

Balatonalmádi üdülő telkek (Balatonalmádi, Kócsag u.)

Taksony üdülő telek (Hrsz.: 2708)

Fadd-Dombori Dunasor 2. üdülő

Meghirdetett eladási ára (ÁFA nélkül, Ft-ban)

320.000.000,-

45.000.000,-

14.000.000,-

8.000.000,-

1.000.000,-

10.000.000,-

Feléled a szállodapiac?

94.5.13

Kevés iparágat sújtott olyan erővel a világgazdasági recesszió, mint a hotelszakmát. Az Egyesült Államokban a hotelek mintegy fele került kényszerből bankok és biztosítótársaságok tulajdonába, a szállodák a felhalmozódott bankhiteleket ugyanis sok esetben csak tulajdonrész-átadással képesek „kifizetni”. Európa legtöbb országában a szobák kihasználtsága szintén „történelmi” mélypontot mutatott. Az elmúlt hónapokban azonban mind több a biztató jel a világ szállodaiparában.

Londonban az amerikai turisták kezdenek visszatérni, s ennek eredményeként a szállodák kihasználtsága 69-ről 75 százalékra emelkedett. Az előzetes adatok szerint az Egyesült Államokban a hotelipar egy évtized óta 1993-ban zárta először (csekély) nyereséggel az évet. Az iparág recessziójában persze az is közrejátszott, hogy míg a szállodaszobák iránti kereslet évi 3-4 százalékkal bővült, a kínálati oldalon ennél jóval nagyobb volt a növekedés. Tavaly azonban a szállodai szobák száma az USA-ban mindössze 1 százalékkal növekedett, így a kihasználtsági

mutató 64 százalékra emelkedett. Németországban a szállodák kihasználtsága 1992-ben 67 százalék volt, ez az arány 1993-ban 61 százalékra csökkent. Hasonló irányzat érvényesült Nyugat-Európa legtöbb országában is. A piac élénkülésére azonban mind több jel utal. Az ITT tulajdonában lévő Sheraton például 530 millió dollárért meg kívánja vásárolni a 35 luxusszállóval rendelkező Ciga hálózatot.

Ázsia több országában a szállodák nem érezték meg a világméretű recessziót. Elsősorban a középkategóriájú hotelek üzletmenete volt jó az elmúlt években. Szakértők szerint ez annak köszönhető, hogy jelentősen növekszik a térségen belüli turizmus, valamint az ázsiai országok közötti üzleti kapcsolat. Miközben Bangkokban a szállodák kihasználtsága 60 százalékra csökkent, Szingapúrban pedig túl sok a luxushotel, Hongkongban virágzik az iparág. 1993-ban a hongkongi hotelek kihasználtsága 87 százalék volt, s az előrejelzések szerint 1995-ben 103 százalék lesz.

G. Gy.

pénzügyi helyzetét, tevékenységét,
személyi és egyéb erőforrásait,
korábbi és jelenlegi tevékenységét (referenciáit).

A vállalkozó pénzügyi helyzetére vonatkozó adatokat a kiíró és a bírálóbizottság üzleti titokként kezeli.

6. A vállalkozók az előminősítő felhívást 1994. május 16-tól munkanapokon 8—15 óra között vehetik át a MaHill Kft. (1089 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76. I. em. 118—121. szoba) irodájában. A pályázati díj 5000 Ft + 25% áfa, a befizetést igazoló csekk vagy átutalási bizonylat bemutatása feltétele az előminősítő felhívás átadásának. A befizetést a MKB Rt. 203-16-273 bankszámlájára kell teljesíteni. A befizetett összeg nem igényelhető vissza.
7. Az előminősítő felhívásban részletezett adatlapot zárt borítékban, 2 példányban „Grassalkovich kastély homlokzatok helyreállítása” címmel kell benyújtani a MaHill mérnökirodában (1089 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76. I. em. 118—121. szoba).

A benyújtás határideje: 1994. június 13-án 13 óra.

A kiíró a bírálóbizottság döntéséről 1994. június 25-ig tájékoztatja a minősítésben részt vevő vállalkozókat.

MH 6885

Az Állami Vagyonkeze
nálvázatot

A társadalombiztosítási reform takarékosagra kényszeríti a gyártókat

Kutatási gondok a gyógyszeriparban

Az ipari országokban folyó társadalombiztosítási és egészségügyi reform egyik célja a gyógyszerekre fordított kiadások csökkentése, illetve a gyógyszerárak stabilizálása és mérséklése. Ebben a helyzetben a gyógyszergyárak kénytelenek csökkenteni a kutatásra és fejlesztésre fordítandó kiadásait.

A nyolcvanas években az ipari országok gyógyszerárak évi 16-20 százalékkal növelték K+F kiadásait. A statisztikák tanúsága szerint tavaly a világ 38 vezető gyógyszeripari cége az előző esztendőhöz képest 9,6 százalékkal növelte a K+F kiadásait. Az iparág elemzői szerint a kutatási és fejlesztési kiadások növekedési ütemének visszafogása szinte törvényszerű, hiszen az egyes kormányok egyre erőteljesebben ellenőrzik az árak és a gyógyszerfogyasztás alakulását. 1992-ben Nyugat-Európa hét legnagyobb gyógyszerfogyasztó országában

a medicinák forgalma 8 százalékkal bővült, tavaly a növekedés viszont nem haladta meg az 1 százalékot. A gyógyszerforgalom mind kedvezőtlenebb alakulását korábban a gyártók a működési és a marketingkiadások mérséklésével igyekeztek ellensúlyozni, az iparág számára a jövőt jelentő K+F költségvetéseket érintetlenül hagyták. 1993-ban azonban már a gyógyszergyárak egy része kénytelen volt számot tevően megnyirbálni K+F költségvetését, illetve visszafogni a kiadások növekedésének ütemét. A világ 38 legnagyobb gyógyszeripari vállalatából 1993-ban öt abszolút értékben is csökkentette a kutatásra és fejlesztésre fordított összegeket. Az amerikai Monsanto, a Marion Merrel Dow, a Parke Davis, a svájci Ares Serono, valamint a japán Shionogi volt kénytelen a „hideg kéz” eszközeivel élni.

A fejlett államokban 1981 és 1993 között a gyógyszeripari cé-

gek 5,4-ről 26,5 milliárd dollárra növelték K+F kiadásait. Ismeretes, hogy egy-egy új gyógyszer kifejlesztése és piaci bevezetése 5-10 évet veszigénybe, a gyógyszergyárak kényszerű K+F költségcsökkentése tehát csak néhány év múlva érezteti majd kedvezőtlen hatásait mind a piacon, mind pedig a gyártók bevételeinek alakulásában.

Az első felmérések szerint az európai gyógyszergyártók kedvezőbb helyzetben vannak amerikai versenytársaiknál. A 10 legnagyobb európai gyógyszeripari cég tavaly 7,1 milliárd dollárt fordított kutatásra és fejlesztésre, 15,4 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. Éves bevételüknek 16,9 százalékát „forgatták vissza” a K+F-tevékenységbe. Néhány európai gyógyszergyár — többek között a brit Glaxo, a Wellcome és a SmithKline Beecham — K+F-kiadásainak bővülése tavaly messze meghaladta az európai átlagot.

Ezzel szemben a tíz vezető amerikai gyógyszergyártó 1993-ban csak 8,8 százalékkal növelte kutatási és fejlesztési kiadásait, amelyek összege mintegy 8,5 milliárd dollár volt. Éves forgalmuk 11,2 százalékát fordították K+F-re. Az öt vezető japán gyógyszergyártó pedig mindössze 6,6 százalékkal tudta bővíteni K+F-kiadásait. A szigetország gyártói az éves forgalom 11,4 százalékát, vagyis 1,9 milliárd dollárt fordítottak erre a célra. Az amerikai gyógyszeripari vállalatok szakmai szövetségének előrejelzése szerint a gyártók idén tovább csökkentik K+F-kiadásaik növekedési ütemét. A növekedés idén várhatóan csak 9,4 százalékos lesz, 1977 óta először egy számjegyű. Jól jelzi a visszaesést, hogy 1980 és 1992 között az amerikai gyógyszergyárak évi átlagban 16 százalékkal tudták bővíteni kutatási és fejlesztési kiadásait.

Zűrzavar az árfolyam-korrekciós keret újraindításától az új kormánytól 10-15 százalékkal

tja meg, így az MNB az árfolyamszint megváltoztatására vonatkozó plusz-mínusz 5 százalékos hatáskörét ettől az árfolyamintól számítottnak gyakorolja. A közlemény ez utóbbi kitételét vitatja Szabó Iván pénzügyminiszter (ld. keretes cikkünket), ám Árshegyi Frigyes, a jegybank alnöke szerint a fennálló szabályok értelmében a valutakiosztás megváltoztatásának megváltoztatásához az MNB-t megilleti az 5 százalékos árfolyam-korrekciós keret újraindítása. Práger László, a valutakiosztás megváltoztatására javaslatot tett NGKM igazgatója kifejtette: azzal, hogy az eddigi 50-50 százalékos ollár—márka helyett a valutakiosztás 70 százalékosban az ECU és 30 százalékosban a dollár került a valutakiosztás összetételébe, a magyar külkereskedelemben a magyar export 33 százaléka kerül a német márkában, addig a valutakiosztás eddig 50 százalékosan volt a német márkában, ami

mást követő MNB-hatáskörű devalvációt követte, demonstrálva az árfolyam-karbantartás folyamatát. A folyamatos, kismértékű leértékelés számos országban gyakorlattá vált, így például Lengyelországban, ahol — ugyan magasabb infláció mellett — havonta 1-1,6 százalékkal devalválják a zlotyt, s emellett egy-egy nagyobb leértékelést is bejelentenek, amikor a szükség úgy hozza. Ráadásul a valutakiosztás-összetételről kiadott MNB-közleményben az áll, hogy a kormány az összetétel megváltoztatása kapcsán lehetővé tette az MNB számára, hogy saját hatáskörben továbbra is leértékeljen. Ez — mint mindig — 5 százalékos jelent. Habár vitatott, hogy a valutakiosztás összetételének megváltoztatásából automatikusan következik-e az újabb plusz-mínusz 5 százalékos árfolyam-karbantartás indítása az MNB számára, most különösen fontos lenne a jegybank mozgásterének biztosítása. Hosszú átmeneti időszak van, ami-

hogy nagyobb mértékű devalválást végrehajtsa. A szakértő véleménye szerint a leértékelést a közeljövőben kellene meghozni, mert még segítené a nyári turisztikus szezonon és a mezőgazdaságon is, egy őszi leértékelés már késő lenne. Csaba László az új kormánytól egy lépcsősben mintegy 15 százalékos leértékelést vár, amellyel hatékonyan és rövid távon lehetne felfuttatni az exportot és visszaszorítani az importot.

Mosolygó Zsuzsanna, a Budapest Bank munkatársa az egyszázalékos leértékelés hatását a külgazdasági eredményekre nem tartja jelentősnek. Véleménye szerint is a gazdaságnak nagyobb forintleértékelésre lenne szüksége minél előbb. Mivel az MNB gyakorlatilag már nem tud hatáskörében leértékelni, ezért a kormányknak kellene nagyobb devalválást végrehajtatnia, amit — Mosolygó Zsuzsanna szerint — meg is tud tenni. A szakértő véleménye sze-

rint az új kormánynak még júniusban 10 százalékkal kellene leértékelnie a forintot, de ha szeptemberig várnak, akkor 15-20 százalékos devalválás is szükségessé válik. A leértékelés nagyságát természetesen az ideai külgazdasági egyenleg és a fizetésiméreg- adatok befolyásolják nagymértékben, ezeket azonban az NGKM márciustól nem adja ki. Mosolygó Zsuzsanna úgy véli, a titkolózás sokkal rosszabb, mert csak nagyobb leértékelési várakozásokat indukálnak.

A pénzügyi piac még nem reagált

A bankközi piacok pénteken nem reagáltak érzékelhetően a forintleértékelésre. A forintpiacon nem mozdultak lefelé a kamatok, az egynapos hitelek éves kamata továbbra is 24-24 1/4 körül mozgott. A hazai fizetőeszközből tehát nem jelent meg új kínálat. A pénzügyintézetek ugyanis egyelőre

Az európai gyógyszeripar „bevásárol” Amerikában

Az elmúlt héten több mint 12 milliárd (!) dollár értékben kerültek amerikai gyógyszeripari és egészségügyi cégek európai versenytársaik, illetve együttműködő partnereik kezébe. Szakértők szerint a világ gyógyszeriparában ezzel kezdetét vette a régen várt átszerveződés, a ma már megmeredettnek számító struktúrák átalakítása.

A fejlett országok gyógyszeripara az elmúlt két évben komoly nehézségekkel volt kénytelen szembenézni, lévén, hogy kormányaik igyekeznek ellenőrzésük alá vonni a gyógyszerek árának alakulását. Különösen az amerikai kormánynak feltett szándéka, hogy az egészségügyi átfogó reformja kapcsán csökkentse a medicinák árszínvonalát. E törekvés nyomán várhatóan csökkenő nyereség ellensúlyozására az amerikai gyógyszergyárak egy része igyekszik stratégiai szövetségeket keresni, mások pedig igyekeznek megszabadulni mind kevésbé jövedelmező egészségügyi üzletágaiktól. Kontinensünk nyugati felén a gyógyszeriparra nehezedő nyomás egyelőre nem éri el az amerikai mértékét, ezért a vállalatok egy része most kihasználja az

USA-beli „bevásárlási” lehetőségeket.

A múlt héten a világ egyik legnagyobb gyógyszeripari cége, a svájci Roche Holding Ltd. bejelentette, hogy 5,3 milliárd dollárért megvásárolja a kaliforniai Syntex gyógyszergyárat. Az ügylet nyomán a világ negyedik legnagyobb gyógyszergyára jön létre. A Roche tavaly 5,57 milliárd dolláros gyógyszerforgalmat bonyolított le, dolgozóinak száma pedig meghaladta az 56 ezret. A Syntex tavalyi forgalma 1,84 milliárd dollár volt, s mintegy tízezer főt foglalkoztatott. Jól jelzi a Roche kedvező helyzetét, hogy az 1993-as üzleti évet 1,7 milliárd dolláros nyereséggel zárta. (A Syntex profitja 1993-ban 287 millió dollár volt.) A cégfelvásárlással olyan óriás születik, amelynek forgalma a vényre felírt gyógyszerekből évi 6,5 milliárd dollár, s amelyben több mint egymilliárd dollárt fordítanak kutatásra és fejlesztésre. (A világ elsőszámú gyógyszeripari cége, az amerikai Merck tavaly 1,2 milliárd dollárt fordított K+F-re, vényköteles medicinákból pedig 8,8 milliárd dollár volt a forgalma.)

Az óceán túlsó partján kereszterjedési lehetőséget Nagy-Britannia második legnagyobb

gyógyszergyára, a SmithKline Beecham is, amely egyébként a Roche-Syntex cégházasság után a világ ötödik legjelentősebb gyógyszeripari cége. A SmithKline a múlt héten 2,3 milliárd dollárt ajánlott a Diversified Pharmaceuticals Services amerikai gyógyszeripari nagykereskedelmi cégért. Az amerikai óriásvállalat behálózza az egész USA-t, s több tízezer patikát lát el gyógyszerrel. A cégfelvásárlás közvetett módon bővíti majd a SmithKline forgalmát az Egyesült Államokban: a nagykereskedőtől az új tulajdonos azt várja, hogy kínálatában saját készítményeit helyezze előtérbe a versenytársakéval szemben.

Az egész vállalatot érintő „áramvonalasítás” és reorganizáció keretében az Eastman Kodak a múlt héten úgy döntött, „megszabadul gyógyszeripari és egészségügyi cikket gyártó üzletágától, a Sterling Winthroptól, amelyet 1988-ban 5,1 milliárd dollárért vásárolt meg. A 7 milliárd dolláros adóssággal rendelkező Kodak más üzletágakat is el szeretne adni, hogy tevékenysége ismét csak a fotó- és filmiparra összpontosuljék. A Kodak eladási szándékának bejelentése után a francia Sanofi gyógyszeripari nagyvállalat kö-

zölte, hogy szándékában áll megvásárolni a Sterlinget. A Sanofi — amely egyébként többségi tulajdonosa a Chinoinnak — számára nem ismeretlen a Sterling Winthrop, amellyel 1991-ben alapított vegyesvállalatot. A Sanofi ellenőrzi a vegyesvállalat európai tevékenységét, a Sterling pedig az amerikai piaci kapcsolatok alakulásáért „felelős”. Szakértők szerint a Sanofi a Sterling legkézenfekvőbb „házastársa”, hiszen eddig is szoros stratégiai szövetségben tevékenykedtek a világpiacon, ráadásul a Sanofinak elővásárlási joga van a vegyesvállalat kapcsán a Kodaknál a Sterlingre.

A világ gyógyszeriparában megkezdődött koncentráció védekezési reflexnek is tekinthető. Egyrészt cégházasságokkal igyekeznek túlélni a gyógyszerárak „lenyomására” kibontakozó támadáshullámot, másrészt igyekeznek egyesíteni K+F kiadásait, valamint ezt a tevékenységüket. Évtizedünkben ugyanis mind több nagy bevételt hozó gyógyszer szabadalmi védeltsége jár le, az extraprofitot biztosító készítmények kikísérletezése viszont mind nagyobb anyagi erőforrásokat igényel.

**A Gödöllői Grassalkovich
Kastély Alapítvány
Kuratóriuma és a Műemlékek
Állami Gondnoksága
megbízásából
a MaHill Mérnökiroda Kft.
felhívást tesz közzé építőipari
kivitelező
szervezetek előminősítésére**

1. A munka tárgya és helye:

Grassalkovich kastély, Gödöllő, egyes épületszárnyak homlokzattfelújítása.

2. A feladat rövid leírása:

A kastélyépület 2, 3, 5 j. épületszárnyainak homlokzattfelújítása, a felújítási munkák keretében elkészítendő 3-3 db díszudvari, illetve külső homlokzat lábzata, vakolása (párkányokkal, tagozatokkal, egyszeri fehér meszeléssel), kőrestaurálása, a nyílászárók cseréje, valamint a szükséges mértékű falbontások, befalazások és áthidalások.

3. Az előminősítő eljárás célja: a 2. pontban meghatározott feladat elkészítésére alkalmas kivitelező szervezetek kiválasztása versenytárgyaláson való részvételre.

4. Résztvevők köre: azok a Magyarországon bejegyzett kivitelező szervezetek (vagy meghatározott feladatra létrehozott társulásaik), amelyek a tárgyi feladat elvégzésére alkalmasak. Nem vehetnek részt az előkészítésben azok a szervezetek, amelyek csőd- vagy felszámolási eljárás alatt állnak, illetve adó- és/vagy járulékfizetési tartozásuk van.

5. Az előminősítés során a kiíró vizsgálja a vállalkozó:

— szervezetét és szervezetének felépítését, pénzügyi helyzetét, teljesítőképességét

Leading consultancy in ISO 9000 with over 800 successful projects wishes to interview potential consultants to resource the company's expansion plans for Hungary. If you are interested please contact
John Horwood Consultants Ltd.
Budapest: Istvan Sved
1025 Budapest,
Törökvesz út 95—97/B

England: Jack Wilkinson
8 the Ceal
Compstall Stockport
Cheshire.
SK 6 5 LQ

MH 6883

**A K & H BEFEKTETÉSI
ALAPKEZELŐ KFT.**
ezúton értesíti a Profit Befektetési Alap befektetőit, hogy a tanácsadó testületben 1994. május 1-jétől változás következett be. A taggyűlés Tordai Cecília helyett az alap tanácsadó testületébe választotta Várady Zoltánt.

**K & H BEFEKTETÉSI
ALAPKEZELŐ KFT.**

MH 6903

**A Belváros
szívében**

a Parlament és
a Televízió
mellett, irodaház
500 négyzetméteres,
emeleti része
BÉRBE VEHETŐ.

Digitális
telefonközponton
keresztül működtetett
12 telefonfővonallal,
40 mellékállomással,
illetve 2 faxvonallal.

MH 6903

**Érdeklődni lehet
a 269-1177/121-es
telefonszámon
munkaidőben**

**KELET—NYUGAT NEMZETKÖZI
ÜZLETEMBER-TALÁLKOZÓ
NYÍREGYHÁZA,
1994. JÚNIUS 2—3.**

94.5.12.

Karcsúsítás és „nagytakarítás” a Volvonál

A jelentős mértékű üzleti veszteségek, valamint a Renault-val tervezett összeolvadás meghiúsulása okozta sokkhatás ellenére a Volvo viszonylag rövid idő alatt új cégstratégiát dolgozott ki, amelynek középpontjában a szigorú takarékoság és a mielőbbi talpra állás áll.

Az új cégstratégia értelmében a következő években minden olyan üzletágot, amelyet nem fejez ki a Volvo név — a szó latinul azt jelenti, hogy görögök, mozgok — el kell adni. Más szavakkal: a nyolcvanas években végrehajtott cégdiverzifikálás jegyében a Volvo tulajdonába került gyógyszeripari, fogyasztási cikkek gyártó, bróker és ingatlan üzletág eladólístára kerül.

A tervek szerint a karcsúsítási program 1996 végére fejeződik be, s a cég 40 milliárd korona (5,1 milliárd dollár) bevételre

tesz szert a „főlösségessé” vált részlegek, érdekeltségek eladásából. A Volvo többek között értékesíteni kívánja részesedését Svédország legnagyobb gyógyszeripari vállalatában, a Pharmaciában, valamint a BCP fogyasztásicikk-konzernben. A Volvo „tisztá” járművállalat lesz, először a hetvenes évek közepe óta. Érdemes megjegyezni, hogy a Volvo személyautó-üzletága tavaly 58,2 milliárd korona bevételt ért el, a teherautó- és autóbusrészleg forgalma pedig 39,4 milliárd korona volt.

Szakértők véleménye szerint a program sikeres végrehajtása nyomán a Volvo-csoport tőkéje 20 milliárd koronával gyarapodhat. Ez az összeg elegendőnek bizonyulhat majd a 14,7 milliárd koronás nettó adósságállomány csökkentéséhez, illetve felszámolásához.

A cég vezetői arra számítá-

nak, hogy a profiltisztítás után a vállalatnak minden szempontból lesz elegendő ereje egy új, saját gépkocsimodell kifejlesztéséhez. A superluxus 900-as széria megújítása folyamatban van, az új 400-as széria modelljeit pedig a Volvo és a Mitsubishi hollandiai vegyesvállalata, a NedCar fejleszti ki.

A Renault-házasság kútbaesése után a Volvo menedzsmentje egyelőre az együttműködési megállapodásokat részesíti előnyben, s nem kíván egy céggel sem kizárólagos partneri kapcsolatra lépni. Továbbra is kérdéses azonban a Volvo hosszú távú stratégiájának alakulása. Számos szakértő úgy véli, hogy a cég kénytelen lesz egy idő múlva szorosabb szövetségre lépni egy autóiipari nagyvállalattal.

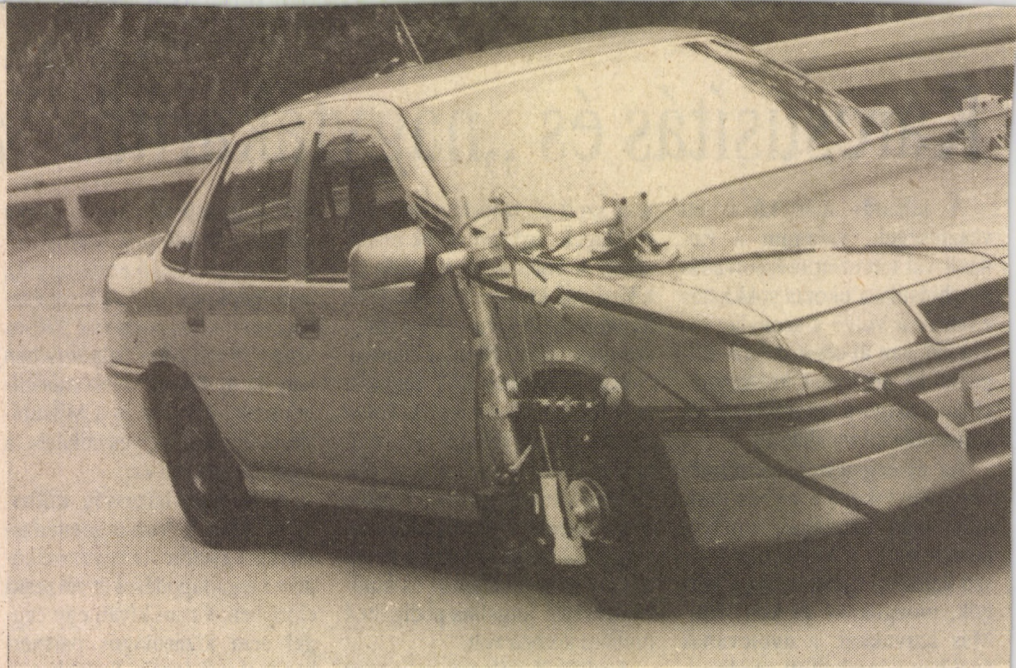
Talán ezt a célt szolgálja az együttműködés elmélyítése a

Mitsubishivel, de nem kizárt, hogy néhány év múlva a Volvo partneri kapcsolatot létesít a Hondával. (Ismeretes, hogy nemrégiben a BMW bekebelezte a brit Rovert, amelyben a Honda 20 százalékos érdekeltséggel rendelkezett.) Autóiipari szakértők úgy vélik, hogy a Volvónak inkább Japánban kell partner után néznie, mintsem Európában. Egy európai partner oldalán a Volvo csak leányvállalat lenne, míg egy japán cég oldalán a svéd nagyvállalat hídfő lehetne Európa irányába — állítják szinte egyöntetűen a nyugat-európai autóiipar vezető szakértői. Ma mindenesetre csak annyi bizonyos, hogy a Volvónak feltett szándéka a talpra állás s a mielőbbi megszabadulás a profiljába nem illő üzletágaktól.

• Gonda György

titkokkal felérő bizalmas területei, ahova kívülről legfeljebb különleges alkalmakkor vetődhet el. A próbapályák és a fejlesztési tesztparkok ilyenek. A GM Opel németországi, Dudenhofen mellett fekvő kísérleti központja néhány napja külföldi újságírókat látott vendégül egy egészen rendhagyó „munkanapra”. A kiválasztott zornaliszták reggeltől estig a cég mérnökeivel együtt próbálgathatták a különféle technikai megoldásokat ebben a speciális autós purgatóriumban. Az exkluzív riportúton ott volt a Magyar Hírlap is.

Frankfurttól alig ötven kilométerre, az egyik négyszámjegyű közút sűrű erdőbe torkollik. Néhány kilométer és nincs tovább. Átmászhatatlan drótkerítés és távirányítós sorompórendszer állja el az utat, és akinek nincs speciális igazolványa vagy alkalmi belépője, az egy tapodtat sem mehet tovább. Nem is tudhatja az idegen, hogy hol jár, hiszen a tökéletes álcázás bármit rejthet. Lehetne itt rakétakilövő bázis vagy titkos vegyifegyver-gyár is, ám egyik sincs. Ez Dudenhofen, az

testen, akkor a nehézségi és a centrifugális erők úgy hatnak, mintha a kocsi „oldalerőktől” mentesen futna. Vagyis a két bal oldali és a két jobb oldali kerék egyformán terhelődik, mintha csak az autó nyílegyenesen menne. Ami kívülről nézve egy cirkszi produkciónak tűnik, az itt egyszerű fizikai hatás — magya-

igénybe veszik. Néhány kilométeres makadámút, párszáz méteres szétnyítt macskakő burkolat, zúzott kőes és sziklás hegyi csapás, sáros, agyagos kátyú, mesterségesen esőztetett kerámiaburkolat, „műjég” és sós fürdő, no meg természetesen a külön e célra épített emelkedők, egészen 30 százalékgig. Külön csemegének

fényszórót, az ablakfűtést, a mosót, törlőt, a fűtést, a szellőzést, kinyitni az ajtókat, a tolotetőt és a csomagtartót. Gondolhatják, hogy az efféle tesztelés nem kéj-utazás, hanem kemény, embert próbáló munka, ahol lazítani sem lehet, hiszen ma már az „okos elektronikák” mindent kontrollálnak. Az egyik speciáli-

VW-reneszánsz az Egyesült Államokban

94.5.12.

Autóipari szakértők a VW amerikai leányvállalatát, a Volkswagen of Americát az elvesztett lehetőségek cégének tartják. Jóval az első japán gépkocsik amerikai „inváziója” előtt az amerikaiak már évi félmillió bogárhátú VW-t vásároltak. A hetvenes évek közepén megszüntették a bogárhátúak nagy sorozatban való gyártását, s azóta folyamatosan zuhan a VW-k értékesítése az USA-ban. 1993-ban például 50 ezernél kevesebb Volkswagen talált gazdára az óceán túlsó partján. Ennek nyomán a VW kénytelen volt először létszámot csökkenteni, majd pedig bezárni amerikai összeszerelő üzemét, s szó volt arról is, hogy a cég teljes mértékben kivonul az USA autópiaćáról.

A Volkswagen of America azonban váltig állítja, hogy pozitív változások elé néz az amerikai autópiaćon. Eladásai január óta számottevően emelkednek, s várhatóan több mint 100 ezer autót értékesít idén a cég az USA-ban. A kedvező konjunktúrát az amerikai leányvállalat az „új” Jettának és a Golfnak köszönheti. Mindkét modell

már hosszú ideje jelen van Európa útjain, bevezetésük az amerikai piacra azonban egy évet késett minőségi gondok miatt. A Volkswagen of America mexikói üzemében ugyanis egy évet vett igénybe az amerikai hatóságok minőségi kifogásainak kijavítása.

Sokan teszik fel a kérdést, hogy sikerült-e végre összeszednie magát a Volkswagennek Amerikában? A siker nem kismértékben múlik majd Thomas Shaveren új vezérigazgatón, aki korábban a General Motors egyik vezetője volt. Nem kis feladat lesz visszaszerezni a régi imázst, a VW ugyanis az amerikai vásárlók elégedettségi ranglistáján az utolsó helyek egyikét foglalja el. A jó hírnév visszaszerzésére a Jetták motorjára és sebességváltó-szerkezetére a VW 10 esztendő (!) garanciát nyújt. Ilyen hosszú garanciára még nem volt példa az iparág történetében!

Az új Jetták és Golfok visszahozhatnak valamit a VW régi „fényéből”, a nagy változást azonban valószínűleg a bogárhátú visszatérte hozza majd el. A Volkswagen of America kaliforniai tervezőirodájában Concept One néven újjászülte a bogárhátú modellt. A német óriásvállalat termelési igazgatója, a General Motorstól átcsábított Jose Ignacio Lopez nemrégiben bejelentette, hogy a modelltől hamarosan valóság lesz. Az új bogárhátú, a Concept One az igazgató szerint főszerepet játszik majd abban, hogy a VW számottevően növelje autóeladásait az Egyesült Államokban.

Véleménye szerint nincsen már távol az az idő, amikor a Volkswagen of America ismét évi félmillió kocsit ad majd el az USA-ban. Jelenleg az amerikai VW vezetői igencsak elégedettek lennének, ha az eladásoknak sikerülne áttörniük a „bűvös” százezer darabos határt...

...peljük a Ford Mondeo győ-
erű ajándék- és nyeremény-
zonban nem ez az egyetlen
nes Fordot vásárolnia ta-
ármelyik Ford mellett dönt,
erül a birtokába. Vegyük
és Escort Albákat. Vala-
nstantól alapfelszerelés a
ák – először ezekben a ka-
yarországon. Ugyanakkor
más biztonsági felszerelés-
ítéssel, biztonsági övfeszí-
os üzemanyagtartállyal) is
dját.

s 18. és május 31. között a
elljét (akár a Fiesta, vagy
setleg egy nagyobb kate-
6.000,- Ft értékű Philips
nót kap ajándékba.

zt vesz egy sorsoláson is,
két fődíj közül választhat:

- vagy visszakapja új Fordja árát
- vagy ajándékba kapja az 1994-es Év Autóját: egy Ford Mondeot.

Vegye át Fordját július 2-ig és játsszon velünk: az Öné lehet a Ford Mondeo, vagy visszakaphatja új gépkocsija árát!

A sorsolás időpontja: 1994. július 8. A nyerteseket postán értesítjük.

További részletekért kérjük, keresse fel hivatalos Ford márkakereskedőjét.

Bennünket Ön vezet.

A bűnözés évi 425 milliárd dollárjába kerül Amerikának

Az Egyesült Államok társadalmának és gazdaságának továbbra is első számú közellensége és gondja a bűnözés. Csak az elmúlt évben 14 millió bűnesetet jelentettek a rendőrségnek, ezek döntő többsége rablás, betörés, kábítószer-kereskedelem és gyilkosság. Az USA-ban mind több kormányhivatal és gazdaságkutató intézet foglalkozik a szűnni nem akaró bűnözési hullám nemzetgazdasági hatásaival, a bűnözés okozta közvetlen és közvetett kár összege ugyanis már a bruttó hazai termék mintegy 7 százalékával egyenlő.

A bűnözés hatalmas „különadót” jelent a társadalom és a gazdaság számára, szerény számítások szerint az erőszakhullám Amerikának évi 425 milliárd dollárjába kerül. Összehasonlításképp: az elmúlt pénzügyi évben a szövetségi költségvetés hiánya 255 milliárd dollár volt, védelmi kiadásokra pedig mintegy 300 milliárd dollárt fordítottak.

A statisztikák tanúsága szerint az Egyesült Államokban a bíróságok és a börtönök fenntartására, működtetésére, valamint a rendőrségre évi 90 milliárd dollárt fordítanak. Ebből az összegből a rendőrség 35 milliárd dollárral részese-

dik. Szakértők véleménye szerint ez utóbbi összeg alacsonyabb, mint amennyit az amerikaiak évente háztartás-vegyipari cikkek és illatszerek megvásárlására fordítanak. Jól jellemzi a helyzetet, hogy miközben az elmúlt évtized második felében az országban az erőszakos bűncselekmények száma 37 százalékkal növekedett, a rendőrség személyi állománya mindössze 16 százalékkal bővült.

Az amerikai vállalatok, a kormány és a helyhatósági intézmények, valamint a lakosság évi 65 milliárd dollárt fordít biztonsági berendezésekre, jelzőrendszerre, riasztókra, ipari kamerák stb. megvásárlására és felszerelésére, valamint személyi testőrök és biztonsági alkalmazottak béreire. Az országban mintegy egymillió biztonsági őr és személyi testőr áll alkalmazásban.

Ötvenmilliárd dollárra tehető évente az a kár, amelyet betörések, a lopások és a gyújtogatások okoznak a vállalatoknak és a lakosságnak. A Business Week az FBI statisztikáinak elemzése nyomán arra a következtetésre jutott, hogy az amerikai nagyvárosokban a bűnesetek száma mintegy négyszerese az elővárosokénak.

A gépkocsilopások, valamint a rablá-

támadások okozta kár a szakértők véleménye szerint évi 45 milliárd dollár. Emellett elenyészőnek tűnik az az 5 milliárd dollár, amelyet a bűncselekmények életben maradt áldozatainak orvosi kezelésére, egészségügyi rehabilitálására fordítanak.

Évi 170 milliárd dollárt tesz ki a közgazdászok bonyolult számításai szerint a meggyilkolt és a megnyomorított életek „értéke”.

Gazdasági és társadalomkutató szakemberek véleménye szerint Amerika rettegésben él a bűnözés miatt, s most már valóban cselekedni kellene az erőszakos cselekmények hatékony visszaszorítására. A lakosság jelentős része a bírósági ítéletek szigorítását követeli. Ez gazdasági oldalról nem egyszerű feladat, hiszen az amerikai börtönök igencsak túlszűfoltak, új büntetés-végrehajtó intézetek tömeges építésére pedig nincsen pénz. Ráadásul a börtönök fenntartása drága, az elítéltek fogva tartása sokba kerül. Csupán gazdasági szempontokat figyelembe véve, egy ilyen súlyú büntetés több generáció adódollárjait terheli meg, illetve köti le.

Újabb börtönök építése helyett a szakemberek azt javasolják, hogy a szövetsé-

gi és a helyi költségvetésből az eddiginél nagyobb összegeket költsenek szakembereképzésre, illetve átképzésre. Ezek a programok ugyanis jóval olcsóbbak, mint az egy főre jutó évi 20-30 ezer dolláros börtönellátás. A szakemberek inkább a bűnözés megelőzésére, mintsem a bűnözők „elkapására” összpontosítanak a jövőben az anyagi erőforrásokat. Különösen fontos feladatnak tűnik a kábítószerek-ellenes küzdelem, hiszen az amerikai börtönlakók több mint 60 százaléka kábítószerrel összefüggő bűncselekmény miatt került lakat alá.

Az egész országot átszövő bűnözési hullám jó profitot biztosít a biztonsági felszereléseket és berendezéseket gyártó cégeknek, amelyek értékesítése évről évre számottevően növekszik. A „biztonság iparág” virágzik az USA-ban, ez az ágazat nem érezte meg az elhúzódozó recessziót. Ugyancsak nem panaszkodhatnak az üzletmenetre a kézfegyverek gyártói. A Colt Manufacturing cég például tavaly 25 százalékkal növelte kézfegyver-eladásait 1992-höz képest. Jelenleg 60 millióan tartanak engedéllyel maguknál kézfegyvert, de becslések szerint 60-80 millió fegyver van illegáli-

san magántulajdonban. A bűnözés csökkentésének megoldása nem elsősorban a fegyvertartás, hanem a hatékony megelőzés és az erőteljes fellépés ellene. Érdemes megjegyezni, hogy az amerikai törvényhozás nemrégiben fogadta el az úgynevezett Brady-törvényt, amely igyekszik lassítani a fegyvervásárlás folyamatát. A törvény szerint a fegyvervásárló a kereskedőtől csak öt nap elteltével juthat hozzá a portékához.

A mind nagyobb méreteket öltő bűnözés egyre érezhetőbben sújt egyes iparágakat és régiókat. Az elmúlt esztendő második felében Floridában például nagy számban gyilkoltak meg és raboltak ki külföldi turistákat. A bűnesetek után tízezerrel mondták le a külföldiek a már befizetett floridai utakat, s ezzel nagy riadalmat keltettek a világ első számú turistafogadó régiójában. Elvégre egymillió munkahely sorsáról van szó; Floridában ugyanis ennyien dolgoznak a turizmusiparban. S a keleti parti állam számára az sem mellékes, hogy a látogatók számának megcsappanása mekkora bevételkiesést okoz.

Lehetőségek előtt Lengyel gazdaság

szedve a Cadbury-Schweppstől a Unilevertől a Proctor and Gamble-ig — a fogyasztási cik-
ekre koncentrált, míg a hosz-
zabb távon is fenntartható nö-
vekedés megalapozását elősegí-
ő infrastrukturális beruházások
finanszírozása mindaddig a hát-
térben maradt. Pedig Lengyel-
ország kelet—nyugati és észak
—déli irányban egy sor fizető
utópálya építésére készül, és
modernizálni akarja a Berlin—
Moszkva irányban húzódó vas-
útvonalait és elavult távközlési
hálózatát is. Ami pedig a LOT
légitársaságot illeti, forgalmi ré-
zesedésének megtartása érde-
kében már jórészt nyugati tech-
nikával szerelte fel magát.

Finanszírozási szempontból
azonban már e röviden felsorolt
fejlesztési területek is erősen
behátrékoznak a most feltőkésítés

százalékos növekedés várható.

Nem mellékes körülmény,
hogy Lengyelország kezdte, il-
letve valósította meg 1990. janu-
ár 1-jével a posztkommunista
országok közül elsőként a fáj-
dalmas, de a kezdeti összeomlás
után új struktúrákat eredménye-
ző piaci reorientációt, illetve az
ezt megalapozó szerkezetátala-
kítást. Az állami támogatások
kiszorítása serkentette ezt a fo-
lyamatot, amelyet a zloty nem-
zetközi konvertibilitásának be-
vezetése szintén támogatott.

E gyors és fájdalmas átalaku-
lás nyertesei azok a fiatal, ener-
gikus vállalkozók voltak, akik
meglátták a nagy lehetőséget az
„újjaszülötésre”. Új kocsikkal,
bankokkal; üzletekkel, szálló-
dákkal és éttermekkel zsúfolt
utcák és sok millió, részvény-
profitját számolgató lengyel —

tója. Persze emellett nem lehet
nem észrevenni e grandiózus
átalakulás veszteségeit is: a 3 mil-
lió nyilvántartott munkanélküli-
t, a csaknem a londoni és a
New York-i utcáival vetekvő
koldussereget, az erősen növekvő
bűnözést. Ehhez járul még
az akut lakáshiány, az anyagi
forrásokban szűkölködő egész-
ségügy és az oktatás, valamint,
hogy számos területen a szak-
mai tapasztalat rohamosan leér-
tekelődik: gondoljunk a vasko-
házokra, a bányászokra és a
vasutasokra, valamint a szelle-
mi foglalkozásuk egy részére.
Ráadásul az állami támogatások
leépülése és az agyonszubven-
cionált nyugat-európai import
beözönlése miatt 5 év folyamán
a lengyel mezőgazdasági jöve-
delmek mintegy fele arányban
mérséklődtek.

Medgyasszay: reális helyzetértékelés kell Tovább csökkent az állatállomány

Tovább folytatódik az ország állatállományának a
csökkenése — állapítható meg a KSH Mezőgazda-
sági Statisztikai Főosztályának legújabb jelentésé-
ből. Medgyasszay László, a Földművelésügyi Mi-
nisztérium politikai államtitkára több, kétségkívül
időben szerencsétlenül egybeeső okra vezette vissza
a statisztikai adatok rideg tényét.

A szarvasmarhák száma 1 millió alá csökkent, a
sertésállomány pedig csak kismértékben haladja
meg az 5 millió darabot. Az állománycsökkenés a
vállalatoknál, gazdasági társaságoknál mérsékeltebb,
a legjelentősebb a szövetkezeteknél. A kistermelők-
nél a sertésállomány 17 százalékkal, a juhállomány
15 százalékkal, a tyúkfélék (beleértve a libát, kacsát
is) 8 százalékkal, a szarvasmarha-állomány 5 száza-
lékkal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. Az ország
szarvasmarha-állománya 1994. március 31-én 984
ezer darab volt, ami 130 ezerrel kevesebb a tavalyi
állapothoz képest. A tehénállomány 41 ezerrel keve-
sebb, a jelenlegi darabszám 441 ezer. A sertésállo-
mány 5 millió 350 ezer volt, az egy évvel korábbi
időponthoz képest 778 ezerrel csökkent. Az anyako-
ca-állomány idén márciusban 380 ezer darab a sta-
tisztika szerint, ami 69 ezerrel kevesebb, mint tavaly
ilyenkor. A jövedelmezőség gyengülését jelzi legin-
kább a juhállomány visszaesése, 23 százalékkal, 361
ezerrel kevesebb, mint tavaly márciusban. A tyúkfé-
lék száma egy év alatt 11 százalékkal csökkent, az
országos tojóállomány a tavalyi évhez képest szintén
átlagban 11 százalékkal kevesebb.

tés javuló helyzete mellett az állattenyésztés kétség-
kívül sok problémával küszködik. Az államtitkár
szerint idén a sertésnél várható, hogy ismét kezd kie-
gyenlítődni a piac, a tavalyi túlsúlyos sertések felvá-
sárlásával megoldott piaci zavart követően. A ba-
romfiállományról évek óta tapasztalható az ingado-
zás, ami alapvetően a takarmányárak elszabadulásá-
ra, a gázolaj árának emelkedésére, a törvény által til-
tott HTO-felhasználás következményeire vezethető
vissza. Az államtitkár emlékezte szerint ez még ab-
ban az időben is így volt, amikor államilag szabály-
zott volt a felvásárlási ár. A juhágazat visszaesése
szintén a tavalyi hűsvéti embargóra, a megnövekedett
takarmányárakra vezethető vissza, ami különösen az
exportra szánt pecsenyebarányok előállítását érintette
érzékenyen. A szarvasmarha-állomány visszaesése
szintén többéves probléma, de az államtitkár megíté-
lése szerint a visszaesés területileg változó. Ahol si-
keresen zajlott le a tejipar privatizációja, ott nem ta-
pasztható az országos szinthez hasonló visszaesés.

A jelen helyzetben, az államtitkár szerint bizo-
nyos mértékű segítséget jelentenek a létező kor-
mányzati támogatások. Az viszont már a következő
kormányzati, illetve parlamenti ciklus feladata kell
legyen, hogy ágazatanként hosszú távon újragondol-
ják az ország állattenyésztését, a nagyüzemek eseté-
ben megoldott legyen az állományhoz szükséges ter-
mőföld mennyisége, és a jövőbeni kormányzat köz-
gazdasági eszközökkel — például hosszú lejáratú

Dolgozói többségi tulajdonba került a United

94.7.22

Az Egyesült Államok második legnagyobb légitársasága, a United Airlines részvényesei jóváhagyták a cég munkavállalói kivásárlásának tervét. A részvényesek közgyűlése július közepén úgy döntött, hogy első lépésben a vállalat 55 százalékban kerül dolgozói tulajdonba, s a későbbiekben ez az arány 63 százalékra emelkedhet. Ezzel a United lesz a legnagyobb munkavállalói tulajdonban lévő cég az USA-ban.

A dolgozói kivásárlás kérdése a légitársaságnál már a nyolcvanas évek vége óta napirenden van, megállapodásra azonban csak most sikerült jutni. Végső soron a dolgozókra hárul a hatalmas légitársaság életben tartásának terhe, s ők viselik az elengedhetetlen „áramvonalasítás” kellemetlenségeit is. Stephen Wolf, a légitársaság leköszönt elnök-vezérigazgatója szerint az ügylet az egyik legjelentősebb mérföldkő a légiipar század eleje óta jegyzett történetében.

A dolgozói kivásárlás egyik célja, hogy a vállalat versenyképesebbé váljon a kis, alacsony költségekkel működő légitársaságokkal szemben a rövid távú

USA-n belüli útvonalakon. Ebben a „műfajban” az Egyesült Államokban a Southwest Air a United első számú versenytársa.

A dolgozói kivásárlásnak igen komoly „árat” szabott a vállalati közgyűlés. A cég csaknem 76 ezer dolgozója a működési költségek csökkentése érdekében alacsonyabb béreket vállalt, ezen kívül áldását adta a munkavégzési szabályok módosítására. A műszaki személyzet és a pilóták a költségek lefარგása érdekében lemondanak a bér 15, illetve 10 százalékáról. Számítások szerint az alacsonyabb bérek és a munkavégzési szabályok módosítása összesen 4,9 milliárd dollár költségmegtakarítást jelent a légitársaság számára.

Az ügylet technikai lebonyolítása úgy történik, hogy az eddigi részvénytulajdonosok minden részvényük felét megtarthatják, a másik feléért pedig 81,8 dollár készpénzt kapnak a dolgozói részvényesek szervezetétől. A United számításai szerint az ügylet összesített értéke részvényenként 143-147 dollár. (A légitársaság részvényeinek

árfolyama a New York-i tőzsdén 130 dollár körül alakul.)

A Unitednél a dolgozói többségi tulajdon vezetőváltással is együttjár. A cég alkalmazottai „meghívták” a vállalat élére Gerald Greenwaldot, aki korábban a Chrysler egyik felső vezetője volt. (Az utóbbi hónapokban Greenwald volt a cseh Tatra autógyárral létrehozott vegyesvállalat vezetője.) Az új elnök-vezérigazgató ígéretet tett, hogy az új tulajdonosok a korábbinál jóval nagyobb beleszólással rendelkeznek majd a vállalat ügyeinek intézésébe. A United Airlines nyeresége 1994 második negyedévében 55 millió dollár volt, ez az összeg több mint kétszerese az egy évvel korábbi 22 milliós profitnak. A második negyedévben a cég forgalma 3,5 milliárd dollár volt, ez mintegy 200 millió dolláros emelkedést jelent az előző év azonos időszakához képest. Egy részvényre a cég az első félév végén 1,89 dollár osztalékot fizetett az egy évvel korábbi 54 centtel szemben. Érdemes megjegyezni, hogy a United légitársaság az elmúlt év végén 367 repülőgépből állt.

A United nem az egyetlen amerikai légitársaság, amelynek legfontosabb célja a költségek drasztikus csökkentése. Ismeretes, hogy a kilenc legnagyobb amerikai légitársaság előidézője és szenvedő alanya a belföldi járatokon dúló árháborúnak. Miközben a légiutasok száma dinamikus módon bővül, s az üzemanyag ára meglehetősen alacsony, a vezető amerikai légitársaságok tavalyi összesített vesztesége elérte a 2,1 milliárd dollárt. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy a légitársaságok nem voltak képesek a menetjegyek árát olyan szintre felemelni, hogy az legalább a költségeket fedezze.

Ebben a helyzetben a vezető légitársaságok sorra jelentik be költségcsökkentő programjaikat. A Delta például három esztendő alatt 73-ról 58 ezerre szándékozik dolgozóinak számát csökkenteni. Hasonló lépések várhatóak az American Airlinesnál, az USAirnél, a Continentalnál és az iparág többi „nagyágyújánál”.

Mérlegsor	Cégek éves beszár					
	A tétel megnevezése	Ikarus Járműgyártó Rt.		R. J. Reynolds Tobacco Rt.		
		Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	
	Mérleg eszközök (aktívák)					
01.	A) Befektetett eszközök (02.+08.+14. sor)	14 270 826	12 322 560	666 974	787 779	
02.	I. IMMATERIÁLIS JÁVAK (03.—07. sorok)	1 083 428	885 243	28	1 742	
03.	Vagyoni értékű jogok					
04.	Üzleti vagy cégérték					
05.	Szellemi termékek			28	1 742	
06.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke					
07.	Alapítás, átszervezés aktivált értéke					
08.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK (09.—13. sorok)	6 769 222	6 058 643	474 798	595 082	
09.	Ingatlanok			182 607	203 091	
10.	Műszaki berendezések, gépek, járművek			127 543	250 819	
11.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek			12 181	6 890	
12.	Beruházások			152 467	134 282	
13.	Beruházásokra adott előlegek					
14.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (15.—18. sorok)	6 418 176	5 378 674	192 148	190 955	
15.	Részesedések			183 500	183 500	
16.	Értékpapírok	23 000				
17.	Adott kölcsönök			8 648	7 455	
18.	Hosszú lejáratú bankbetétek					
19.	B) Forgóeszközök (20.+27.+33.+37. sor)	8 530 893	9 545 628	403 031	511 032	
20.	I. KÉSZLETEK (21.—26. sorok)	4 331 965	3 868 947	183 617	264 805	
21.	Anyagok			154 484	226 224	
22.	Áruk			1 616	2 872	
23.	Készletekre adott előlegek			2 664		
24.	Állatok					
25.	Befejezetlen termelés és félkész termékek			4 008	6 038	
26.	Késztermékek			20 845	29 671	
27.	II. KÖVETELÉSEK (28.—32. sorok)	3 367 297	4 190 663	145 508	241 651	
28.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevők)			128 017	238 042	
29.	Váltókövetelések					
30.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke					
31.	Alapítókkal szembeni követelések					
32.	Egyéb követelések			17 491	3 609	
33.	III. ÉRTÉKPAPÍROK (34.—36. sorok)					

Megafúzió az amerikai áruháziparban

Az Egyesült Államok két legismertebb áruházlánc, a Bloomingdale's és a Macy's összeolvadásra készül egy 4,1 milliárd dollár értékű tranzakció keretében. A fúzió nyomán megszületik az USA legnagyobb áruházlánc-csoportja. A Bloomingdale's-hálózat tulajdonosa, a Federated Department Stores áldását adta a fúzióra, s várhatóan az illetékes állami hatóságok sem gördítenek akadályt a frigy elé.

A Macy's cég ugyanis 1992 január óta csődvédelmi oltalom alatt tevékenykedik, s a cég vezetői abban bíztak, hogy a reorganizációs terv nyomán kikerülhetnek majd a csődből. Erre azonban most más lehetőség kínálkozik.

Idén januárban a Federated szokatlan bekebelezési javaslatot tett a Macy's-nek: egyik jelentős, 449 millió dolláros adósságát meg kívánta vásárolni az egyik hitelezőtől, s így komoly szerep-

hez jutott volna a cég jövőjét illetően. Erre a tranzakcióra azonban végül is nem került sor. A Macy's vezetői azóta igyekeznek rávenni a hitelezőket, hogy bízzanak a cég jövőjében, a függetlenség megőrzése ugyanis az ő érdekeiket is jobban szolgálja. Ez az elképzelés is a füstbe szállt, s a Federated a hitelezők felé új ajánlattal állt elő: 1,9 milliárd dollár tartozás visszafizetésének törlesztését átütemezik, a hitelezők 378 millió dollár készpénzt kapnak azonnal, emellett 1,8 milliárd dollárt „átválthatnak” tulajdonra az új Federated/Macy's cégben. A tervek szerint a két cég fúziójának befejezésére, valamint a hitelezők fenti módon történő kielégítésére 1995 januárjában kerül sor.

Az új cég elnök-vezérigazgatója Allen Questrom lesz, aki jelenleg a Federated első számú vezetője. Az igazgatótanácsban 4 Macy's-vezető is helyt kap, köztük a Macy's jelenlegi elnök-

vezérigazgatója. A tervek szerint a két vállalat még idén előterjeszti a reorganizációs tervet a csődbírósnak.

A két áruházipari vállalat-birodalom egyesülése nyomán olyan konglomerátum jön létre, amely szerte az USA-ban több mint 300 áruházal rendelkezik. (Mindkét áruházlánc az USA-ban a luxuskategóriába tartozik.) A tervek szerint a fúzió utáni első esztendőben az együttes bevétel meghaladja majd a 13 milliárd dollárt. Mindkét áruházlánc egységei megtartják nevüket a fúzió után is, néhány áruház profilja azonban várhatóan meg fog változni. A Federated számára nem a Macy's lesz az első „szerzemény”. Többek között olyan, a tengerentúlon jól csengő nevű áruházláncok tartoznak a tulajdonába, mint az Abraham and Strauss, a Rich's, és a Stern's.

Szerződésfigyelő rendszer az új szervezetben

Lehet, hogy felszámolják a Szolnoki Papírgyárat

A szerződésfigyelő rendszer erősítésének szükségessége vonható le fő tanulásként az ÁVÜ igazgatótanácsának tegnapi döntéseiből, így a Nikex-zékház vizsgálati jelentésének az Autóker Holding Rt. és a Dunafarm Állami Gazdaság ügyének tárgyalásából. Ezen ügyek esetében ugyanis — az ellenőrzésre fordított túl kicsi kapacitás miatt — nem deríthető ki, hogy a személyi felelősség kit terhel.

Hármas megállapodásra van szükség az Autóker Holding Rt. vételár-fizetési hátralékának rendezéséhez — mondta el Bartha Ferenc kormánybiztos az ÁVÜ it-ülést követő tegnapi sajtótájékoztatóján. A megállapodásnak tartalmaznia kell, hogy a vevő a 48 millió német márkás vételár 6 millió márka kifizetett részletén felüli összeget az általa eladandó ingatlanokból befolyt

azonálta még e héten független külső szervet kér fel a hibák kivizsgálására, mely vizsgálat három héten belül le is zárulhat — mondta el lapunk kérdésére Halmi Gábor, az ÁVÜ ügyvezető-igazgató-helyettese.

Ugyancsak megállapíthatatlan a személyi felelősség a Dunafarm Állami Gazdaság esetében, ahol a vevő által felvett hitelért az ÁVÜ vállalt garanciát, majd fizetett is, amikor a vevő továbbállt. Az állami gazdaság végelszámolás alá került, ami több mint 500 millió forint negatív szaldóval zárult.

A Szolnoki Papír Rt. újraindításához mintegy 200 millió osztrák schilling szükséges, ezt az összeget részben hitelből, részben pedig a cég konvertált hitelköveteléseinek fejében a többségi tulajdonos Prinzhorn által vállalt tőkeemelésből finanszírozzák. Az osztrák tulajdonosnak

Ötven százalékkal emelné az áramdíjat a villamos művek

Noha a Magyar Energhiahivatal már benyújtotta saját változatát az energiaár-változásról az ipari tárcához, talán mégsem érdektelen megismerni a szolgáltatók eredeti kérelmét. Így a Magyar Villamos Művékét, amelynek javaslata alapján például a lakossági villanyáram 52,5 százalékkal drágulna. A vállalat indoklásában kiemeli: tavaly összesen 102,4 milliárd forint árbevételvesztés érte az alacsony árszint miatt. Az alacsony ár nem biztosítja a biztonságos működés szükségleteit, sem pedig a fejlesztések fedezetét — állítja a beadvány.

A mai díjtételek nem tükrözik az ártörvénybe foglalt általános előírást, csak a reálköltségek drasztikus csökkentésével, a termelési szerkezet módosításával és a jövedelem („helyenként a vagyton”) felélésével sikerült a működőképességet fenntartani. Reális árszínvonal nélkül a privatizációra sem kerülhet sor, hiszen a

Átalakulás előtt a kínai állami ipar

Megkezdődött a kínai gazdaságtörténet egyik eddigi legambitózusabb tervének, az állami ipar gyökeres reformjának végrehajtása. Az ázsiai ország iparában mintegy 100 ezer állami vállalat működik, ezek összesített termelési értéke eléri az évi 80 milliárd dollárt. Mintegy háromszázra tehető azon állami cégek száma, amelyek évente egyenként 100 millió dollárnál nagyobb forgalmat bonyolítanak le.

A kínai statisztikai hivatal adatai szerint az állami cégek részese-
dése az energiatermelésben 90, a vas- és acéliparban 85, az élelmiszeriparban 78, a gépgyártásban 70, a textiliparban 64, az építőanyagiparban pedig 60 százalék. Termelési értékét tekintve néhány kínai állami vállalat Ázsia legnagyobb cégei közé tartozik. Ilyen

például a Shanghai Automotive Industries autóipari vállalat, amelynek éves termelése eléri a 4 milliárd dollárt. Mindössze 200 millió dollárral marad el ettől a Daqing Petroleum kőolaj- és vegyipari vállalat. Az Anshan Iron and Steel vas- és acélipari óriásvállalat termelése tavaly elérte a 2,5 milliárd dollárt. Összességében a kínai állami ipar 110 millió főt foglalkoztat — ez a létszám egyenlő az USA munkaképes korú lakosainak számával.

Peking az állami ipar átfogó és mielőbbi reformja mellett döntött nemrégiben, az ország gazdasága ugyanis már nem engedheti meg magának az állami cégek hatalmas gazdálkodási hiányának további finanszírozását. A McKinsey vezetői tanácsadási cég tanulmánya szerint a kínai állami vállalatok mintegy fele veszteséges. Nem-

csak a kapun belüli munkanélküliség mindennapos, hanem a dolgozók mintegy egyharmada semmiféle teljesítményt nem tud felmutatni.

Az állami cégek 1992-ben mintegy 90 milliárd dollár központi támogatásban részesültek. Közben az állami ipar jelentős része a szakadék szélén táncol, az ipari szövetkezetek, a magáncégek, a tőzsdére bevezetett vállalatok, valamint a vegyesvállalatok termelékenysége és nyereségessége gyors ütemben növekszik. Gyakorlatilag a nem állami ipari szektor gyors ütemű növekedése teremt lehetőséget arra, hogy az állami cégektől elbocsátásra kerülő munkaerő egy részét felszívja. Az ugyanis egyértelmű, hogy az állami ipar vállalataira jelentős fogyókúra, s ezen keresztül elbocsátási hullám vár.

A pekingi gazdaságirányítók szerint a piaci reform első lépcsőjében a cégek nagyobb kereskedelmi lehetőségeket, önállóságot kapnak, s amelyek ezek után fizetőképesek maradnak, a második lépcső keretében konszolidálatnak.

A hatóságok tisztában vannak azzal, hogy külföldi tőke bevonása nélkül nem lehet sikeres a kínai állami ipar életbentartása. Ennek ellenére a külföldi beruházók kénytelenek bizonyos korlátozásokkal szembenézni. Az úgynevezett stratégiai ágazatokban a külföldiek által a tőzsdén megszerezhető vállalati részesedés nem haladhatja meg a 35 százalékot. Peking korlátok közé kívánja szorítani a külföldi tőke szerepét az energiaszektorban és a távközlési ágazatban is.

Mind a külföldi befektetők, mind pedig a kínai reformerek nagy reményeket fűznek a csődtör-

vény következetesebb alkalmazásához. Az ország már nyolc éve rendelkezik csődtörvénnyel, ennek azonban csak hébe-hóba szereztek érvényt. Most azonban a tervek szerint Kína 18 iparvárosában hajtának végre átfogó „csődkísérletet”, s 800 millió dolláros alapot hoznak létre a csődökből származó banki veszteségek finanszírozására.

Az úgynevezett csődkísérlettel a szakértők azt várják, hogy egységes csődeljárás alakuljon ki az országban. Ez egyúttal megkönnyítheti azon állami cégek jövőjét, amelyek eléggé „egészségesek” a túléléshez. Az „igazi” csődeljárások nyomán ugyanis enyhülne a körbetartozási hullám, s a pénztézetek is bátrabban hiteleznének a „megrostált” állami ügyfeleknek.

rekcipő, sportcipő
rekcipő, szabadidő-

rem

lik legnagyobb

ábbelik magas
ékről!

fivatal,

SHOES *from*

PORTUGAL

12617 MH

Miniforradalom az USA egészségügyi iparában

Az USA-ban az egészségügyi iparág nem várja tétlenül az ágazat reformjára vonatkozó törvényhozási döntést, amelynek előkészítése heves viták közepette zajlik. Az egészségügybiznisz számára egyértelmű, hogy Washington számottevően vissza akarja fogni a társadalombiztosítási kiadásokat, amelyek az előrejelzések szerint idén eléri a GDP 15 százalékát.

Minden egyes amerikai állampolgárra a költségvetés, a munkáltató, a biztosítás tavaly mintegy 3300 dollárt költött a társadalom- és egészségbiztosítás keretében. A gyógyszergyárak, a kórházak és az egész ágazat számára sem kétséges, hogy a jövőben jelentős kiadási megszorítások várhatók, ezért az egészségügyi biznisz még a törvényhozási döntés előtt igyekszik előremenekülni ön maga áramvonalasításával, a költségek lefaragásával, s nem utolsósorban fúziókkal és cégfelvásárlásokkal. Az egészségügyi és társadalombiztosítási kiadások ésszerűsítése nemcsak költségvetési, hanem vállalati cél is az Egyesült Államokban. 1970-ben a Ford például dolgozói fizetése 6 százalékának megfelelő összeget költött egészségbiztosításra. A nyolcvanas években az egészségügyi szolgáltatások árának emelkedése kétszerese volt az inflációnak, ráadásul jócskán emelkedett a Ford alkalmazottak átlagéletekora. Ezek következtében napjainkban a Ford már az összbeír 19 százalékát kénytelen egészségbiztosítási célokra fordítani. Nincs kedvezőbb helyzetben a többi amerikai nagyvállalat sem, az egészségügyi kiadások ugrásszerű növekedése mind komolyabban veszélyezteti versenyképességüket. A vállalati szféra tehát összehangolt akciót indított az egészségügyi kiadások mérséklésére, de mindenekelőtt azok alakulásának ellenőrzésére.

Sorra alakulnak meg az USA-ban és a vállalatoknál az egészségbiztosítási szövetkezetek, az úgynevezett HMO-k. A vállalatok automatikusan „befiratják” alkalmazottaikat ezen szervezetekbe, amelyek tevékenysége többek között kiterjed a gyógyszerek és a járóbeteg-ellátás költségeinek fedezésére. A HMO-k csak meghatározott kórházakat, orvosokat vesz-

nek igénybe, s előnyben részesítik egyes gyógyszergyárak termékeit. Természetesen azon egészségügyi intézményekre és gyógyszergyárakra támaszkodnak, amelyek a legnagyobb árkedvezményt hajlandók nyújtani. A HMO-k ugyanis tagjaik nagy száma következtében képesek az erő pozíciójából alkudni árkérdésekben. S miután a HMO-k biztos „ellátást”, megélhetést nyújtanak a kórházaknak, az orvosoknak és a gyógyszergyáraknak, az egészségügyi iparág hajlandó számukra mennyiségi árengedményt biztosítani. Az előrejelzések szerint az idei év végén minden ötödik amerikai már tagja lesz valamelyik HMO-nak.

Az összehangolt vállalati—HMO fellépés kezdeti eredményei már tapasztalhatóak az árak alakulásában. 1990-ben az egészségügyi szolgáltatások ára 9 százalékkal növekedett, tavaly az ágazati infláció viszont már nem érte el a 6 százalékot. Ugyanekkor a gyógyszerek árának emelkedése 10-ről 3 százalékra csökkent.

Az egészségügyi ágazat inflációjának mérséklődése cselekvésre kényszerítette az iparágat a túléélés, a talpon maradás és a versenyből való nem kihullás érdekében. A piaci részesedés megtartása érdekében az amerikai gyógyszergyárak sorra mérséklik termékeik árát, s a piacot ma már az árcsökkenési verseny jellemzi. Az eredményes helytállás érdekében a gyógyszergyárak körében kétirányú felvásárlási hullám kezdődött. Egyrészt a vezető gyógyszeripari vállalatok egymással versengve vásárolják fel az országos gyógyszer-nagykereskedelmi hálózatokat. Az elmúlt egy évben a Merck, az Eli Lilly és a SmithKline összesen 13 milliárd dollárt fordított az USA három vezető gyógyszer-nagykereskedelmi és -elosztói cégének bekebelezésére.

A versenyképesség fokozására másrészt a gyógyszergyárak saját körben is kebeleznek be. Az utóbbi hónapokban például a Syntexet a svájci Roche, a Sterling Winthropot pedig a francia Elf Aquitaine vásárolta meg 5,3, illetve 1,7 milliárd dollárért.

Gyors változások, alkalmazkodási „gyakorlatok” zajlanak az amerikai kórháziparban is. Ez az

ágazat „emésztí fel” az ország egészségügyi kiadásainak mintegy 50 százalékát. Az USA-ban a kórházak jelentős fölös kapacitással rendelkeznek. A magas színvonalú betegellátás, a csúcstechnikát képviselő műszerek és a mind korszerűbb műtéti technikák nyomán a betegek egyre kevesebb időt töltenek kórházban.

A túl sok ággal rendelkező kórházhálózatok sorra zárják be gazdaságtalan kórházait. De a versenyképesség fokozásának újabb más módszerei is népszerűek: az USA kórháziparának legnagyobb magánhálózata, a CHCA mind több kisebb kórházláncot vásárol fel. A fúziók nyomán számos „túllellátott” terület keletkezik, ahol a CHCA azonnal bezárja a fölösleges kórházakat. Ennek következtében nemcsak az iparág karcúsodik, s csökken a versenytársak száma, hanem a talpon maradt kórházak kihasználtsága, gazdaságossága is növekszik. A HMO-k és az egészségügyi biztosítással foglalkozó vállalatok is igyekeznek átszervezéssel felkészülni a bevételek alakulására várhatóan kedvezőtlen washingtoni döntésre. Az ország egyik legnagyobb HMO-szervezete, a United Healthcare például maga is felvásárlási akcióba kezdett. Sorra kebelezi be a kisebb helyi HMO-kat, s így kedvezőbb feltételeket csíkarhat ki a kórházaktól és a gyógyszergyáraktól.

Nem tétlenek a biztosítók sem. A piaci változásokra reagálva a hagyományos egészségbiztosítási tevékenységüket „átforgatják” a HMO-bizniszbe. Jelzi e változások eredményét, hogy a két legnagyobb élet- és egészségbiztosítási cég, a Travelers és a Metropolitan Life a nyár elején vegyesvállalatot hozott létre az egészségbiztosítás integrálására.

Szakértők szerint az amerikai gazdaságban ritkán fordul elő, hogy a vállalati szféra már jóval a számára kedvezőtlen törvény megszületése előtt önerőből megkezdje a „pozitív alkalmazkodást”. Ezért is számít amolyan miniforradalomnak az USA-ban az egészségügyi ágazat összefogása a kármegelőzésre, illetve a várható bevételkiesés minimalizálására.

1994. szeptember 2., péntek

örvény 72. §-ának megfelelően

adatok E Ft-ban

Agrársaság	Borsodi Gabonaipari Részvénytársaság		GYTV Gyapjú Kft.		Szombathelyi Tejpari Rt.		Kaposvári Agrártermelő és Szolgáltató Rt.	
	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év
352 082	974 489	886 063	454	10 014	635 496	637 677	129 670	127 246
17 119	3 711	3 373		312	3 217	3 208	147	137
16 557								
562	1 936	1 775		312	3 217	3 208	147	137
	1 775	1 598						
272 151	912 966	824 916	454	7 566	594 769	597 219	123 503	121 518
218 700	667 837	594 174			426 638	434 876	72 304	72 490
47 493	233 570	218 094		4 371	99 350	99 968	12 866	11 424
4 524	5 119	8 206	454	20	57 666	59 898	7 850	7 204
1 434	6 440	4 442		3 175	11 115	2 477	30 483	30 400
62 812	57 812	57 774		2 136	37 510	37 250	6 020	5 591
50 147	53 350	53 350		2 136	36 290	36 290		
1 000	87	87					706	643
11 665	4 375	4 337			1 220	960	5 314	4 948
587 155	674 174	927 408	148 965	160 783	470 421	400 994	173 720	165 690
471 746	261 239	495 788	82 412	96 695	103 417	94 219	95 016	80 477
58 595	146 821	453 663	26 816	23 362	61 065	56 396	12 859	14 089
1 187	19 698	18 857			25 618	23 235		
	59 920	7 365						
195 215							15 948	15 948
101 919			20 470	31 145	4 390	11 700	40 968	31 926
114 830	34 800	15 903	35 126	42 188	12 344	2 888	25 241	19 114
94 230	394 204	425 186	24 824	22 691	357 938	293 339	42 753	26 179
53 023	319 620	178 896	2 610	7 869	326 998	209 207	38 638	12 860
41 207	74 584	246 290	22 214	14 822	30 940	84 132	4 115	13 319
21 179	18 731	6 434	41 729	41 397	9 066	13 436	35 951	59 034
120	111	91	70	186	390	226	335	531
21 059	18 620	6 343	41 659	41 211	8 676	13 210	35 616	58 503
1 848	171	12 453	475	1 160	147	668	6 455	1 931
941 085	1 648 834	1 825 924	149 894	171 957	1 106 064	1 039 339	309 845	294 867
791 411	1 006 646	941 622	792	138 549	789 387	785 867	254 648	251 488
511 141	520 000	520 000	1 000	110 520	530 570	530 570	143 000	143 000
275 481	486 646	479 643			258 817	258 209	111 648	108 488
				23 472				
4 789		-58 021	-208	4 557		-2 912		
5 611	56 750				3 312			507
5 611	56 750				3 312			
								507
128 426	582 802	879 051	149 102	33 193	295 734	248 039	48 809	39 448
592	50 300	22 500	111 102	3 128	180	90		
	2 800							
	40 000	20 000						
14					180	90		
	7 500	2 500						
				3 128				

A Compaq-stratégia

A fellendülőben lévő amerikai gazdaság egyik legnagyobb vállalati sikersztorija a Compaq, amelyet a számítógépipari szakma nem kis irigységgel szemlél. A houstoni központú óriásvállalat teljesítménye és piaci helyzete olyan mértékben erősödik a személyi számítógépek területén, hogy az IBM, az Apple Computer, a Deli Computer és a többi szakmabeli cég lassan kénytelen beletródni a lemaradásba.

Tavaly a Compaq 7 milliárd dolláros forgalom mellett 462 millió dollár nettó nyereséget ért el. Jól jellemzi a rakétasebességű fejlődést, hogy az idei esztendő első felében a forgalom már elérte a 4,9 milliárd dollárt, az adózás utáni profit pedig a 423 millió dollárt. A második negyedévben a nyereség több mint kétszerese volt az egy évvel korábbinak. S a jelek szerint nincs megállás: a személyi számítógépek piacán a Compaq várhatóan még 1996 előtt a top-lista élére kerül, maga mögé utasítva az IBM-et és az Apple-t. Egyébként az értékesített számítógépek számát tekintve a Compaq már most is világszerte. Ami pedig a szerverek piacát illeti, az amerikai sztár cég már megszerezte magának az ötmilliárd dolláros világpiac 40-45 százalékát. A számítógépiparban a Compaqnál a a legmagasabb az egy dolgozóra jutó forgalom és nyereség, a cég részvényei pedig a Wall Street sztárjai közé tartoznak. Két esztendő alatt a Compaq-részvények árfolyama 20-ról 90 dollárra emelkedett.

Az óriáscég kirobbanó teljesítménye azért is figyelemre méltó, mert három évvel ezelőtt a vállalat még mély válságban volt. Piaci részesedése vésszesen zuhant, jelentősen csökkent a nyeresége, s még a kisebb versenytársak is megszorogatták alacsonyabb árakkal.

A „csodafeleledés” azzal kezdődött, hogy 1991-ben új vezérigazgató, a német Eckhard Pfeiffer került a vállalat élére, s ettől kezdve a Compaq olyan változásokon ment keresztül, amelyek ma már modellértékűek az amerikai cégek számára. Mindenekelőtt a vállalati stratégia függően választott az egyre gyengülő pénzügyi teljesítményre, azonnal megkezdődött a cég és a menedzsment átszervezése, áramvonalasítása. Fontos változás volt, hogy az igazgatóság elnöke és maga az igazgatóság „kivonta magát” a napi ügyek irányításából, s csak stratégiai kérdésekkel, illetve ellenőrzéssel foglalkozott. A vezérigazgató viszont a napi üzleti kérdésekben szinte teljhatalmat kapott.

A Compaq operatív menedzsmentje jó eredménnyel fogott a költségek csökkentéséhez. Először az elbocsátás, a létszámcsonkítás útját járta, majd pedig a termelés-hatékonyság növelésére összpontosított. Két esztendő alatt sikerült megnégyszerezni a termelést, miközben a dolgozók létszáma csak ötszázalal növekedett. (A Compaq alkalmazottainak száma mintegy 10 500.) Emellett a cég a termékköz-

Ez a modell egyesíti a hordozható és az asztaligépek előnyeit

pontúságról áttért a vásárlóközpontú üzleti filozófiára és „magatartásra”, jócskán megelőzve ezen a területen is versenytársait. 1991-ig például a Compaq számítógépeit független disztribútorhálózatok keresztül értékesítette. Az új üzleti filozófia jegyében a Compaq-gépek több éve már mindazon helyeken megvásárolhatók, ahol fogyasztói kereslet mutatkozik irántuk. Gian Carlo Bisone alelnök szerint ha a vásárlók a gépeket a benzinkutaknál szeretnék megvenni, akkor a Compaq a töltőállomásoknál is elkezdte az árusítást.

Ilyen igény még nem merült fel, de a cég gyártmányai a hagyományos kereskedelmi hálózatokon kívül elérhetők postai és telefoni megrendeléssel, valamint az áruházakban.

Az elengedhetetlenül szükséges változások jegyében a Compaq radikálisan bővítette marketingtevékenységét. Versenyképes árak mellett úgy tudta számottevően növelni nyereségét, hogy termékeivel szinte elárasztotta a piacot. A piac szinte minden részét „megdolgozták” a marketingszakemberek, gyakorlatilag nem maradt érintetlen egyetlen szegmens sem.

A számítógépipar területén tevékenykedő cégek számára azonban egyértelmű, hogy a múlt sikerei még nem jelentenek garanciát a jövő alakulása számára. Valós veszély lehet a Compaq számára, hogy a személyi számítógé-

pek területén nyújtott fantasztikus üzleti teljesítmény előbb-utóbb visszaesésbe csap át. Nem véletlen, hogy a sikert sikerre halmozó vállalat számára az egyik legnagyobb kihívást az jelenti, miként tud majd megfelelni a piac szinte megjósolhatatlan igényeinek.

A rugalmasság érdekében bevezették — japán mintára — az ügynevezett just in time rendszert. Ennek az a lényege, hogy a cég beszállítói a houstoni üzem közelében raktározzák a a részegységeket, s azok előre meghatározott (de bármikor változtatható) időrend szerint kerülnek a szerelőszalagokra. Érthető módon a Compaq szeretné tartóssá tenni gyors ütemű növekedését. Ennek érdekében jelentősen bővíti meglévő három üzemének — Houston, Skócia, Szingapúr — termelőkapacitását.

Emellett új gyárat nyit még az idén Brazíliában, Kínában pedig összeszerelő üzem átadására kerül sor. A kapacitásbővítéssel párhuzamosan gőzerővel folyik a termékfejlesztés is: olyan új gyártmányok állnak fejlesztés alatt, amelyek „ráhangolódhatnak” a multimédia és az interaktív televíziózási üzletágra. Emellett a cég növeli a szerverek teljesítményét, hogy ezen a területen is elhódítsa a piac nagyobbik részét az IBM-től és a Digitaltól.

		1 080	578			111 102					
113 065	86 169	179 926	127 834	532 502	856 551	38 000	30 065	295 554	247 949	48 809	39 448
	356	9 175	3 223			1 800					
94 445	69 979	24 876	19 705	81 411	21 331	676	19 641	261 432	211 985	2 695	3 450
		120 641	60 000	361 502	774 640					44 020	31 360
						33 000	5 000	22	90		
18 620	15 834	25 234	44 906	89 589	60 580	2 524	5 424	34 100	35 874	2 094	4 638
4 152	1 291	1 347	15 637	2 636	5 251		215	17 631	5 433	6 388	3 424
502 006	473 109	971 849	941 085	1 648 834	1 825 924	149 894	171 957	1 106 064	1 039 339	309 845	294 867
	171 961		417 986		962 802	9 916	67 974		449 285		44 753
			5 914			13 271	122 224				4 056
	171 961		423 900		962 802	23 187	190 218		449 285		48 809
	193 393		42 366		78 153	899	8 853		15 606		9 396
	68 871		274 237		477 657	20 002	124 079		201 461		39 180
	71 599		66 070		265 252				198 100		1 473
	140 470		340 307		742 909	20 002	124 079		399 561		40 653
	247		2 330		53 179				25 274		
	22 226		43 377		119 893	4 522	62 920		23 703		10 237
	6 508		20 376		4 741				19 065		3 876
	28 981		66 083		177 813	4 522	62 920		68 042		14 113
	195 863		33 263		16 291	444	4 354		5 946		2 610
	40		26 613		103 942	-882	7 718		-8 658		829
	1 571		993		7 637	674	6 034		761		2 395
							1 090		5 264		
	3		438		10 438						
	1 574		1 431		18 075	674	7 124		6 025		2 395
			11 675		81 921		39		60		2 618
							264				
	2		50		3 800				1		
	2		11 725		85 721		303		61		2 618
	1 572		-10 294		-67 646	674	6 821		5 964		-223
	1 612		16 319		36 296	-208	14 539		-2 694		606
			11 699		39 533				2 404		
			6 430		133 850				2 622		30
			5 269		-94 317				-218		-30
	1 612		21 588		-58 021	-208	14 539		-2 912		576
	781		10 534				6 854				
	831		11 054		-58 021	-208	7 685		-2 912		576
	831		6 265				3 128				576
			4 789		-58 021	-208	4 557		-2 912		

Békés Megyei Általános Építőipari és Vállalkozási Rt. az 1993. év. 1.—dec. 31. közötti időszakra vonatkozó mérlegbe-számolót és mellékleteit a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állította össze. A beszámoló az Rt. vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a részvénytársaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A GYTV Gyapjú Kereskedelmi és Munkáló Kft. 1993. évi mérlegét a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állították össze. A mérleg a vállalkozás vagyoni és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános számviteli elveken foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Reménykedő német autóipar 94. 9-1

David Herman, az Opel elnöke szerint a tavalyi esztendő a német autóipar számára az évtized legrosszabb éve volt. Az iparágat a kereslet és termelés nagyarányú visszaesése, a jelentős anyagi veszteségek és az elbocsátások jellemezték. Az idei esztendő első felében már mind több kedvező jel mutatkozott a német autóiparban, s az ágazat vezetői szerint már pislákol a fény az alagút végén.

Mind a német, mind pedig az európai autóiparon emelkedik az új kocsik iránti kereslet. (1993-ban az ágazatot a fizetőképes kereslet 16 százalékos visszaesése sújtotta.) A bővülő kereslet nyomán a német autógyárak 1994 első felében 2 százalékkal növelték termelésüket. Ami pedig az egyes cégeket illeti: a Ford-Werke nemrégiben bejelentette, hogy az idei év végén várhatóan 100 millió márka nyereséget mutat majd a cégmérleg. Az amerikai autóipari óriásvállalat európai leánycége 1992-ben és tavaly veszteséges volt. Az Opel is „drámai javulást” vár 1994-ben, ennek ellenére nem valószínű, hogy a cég nyereséggel zárja majd az évt. (Az Opel üzleti vesztesége tavaly elérte a félmilliárd márkát.)

Kedvező fordulatról adott számot a Mercedes-Benz is. Az év első öt hónapjában németországi eladásai 41,5 százalékkal nőttek az előző év azonos időszakához képest. Májusban 50 százalékos értékesítési növekedést regisztráltak. A Volkswagen az első félévben 0,7 százalékkal tudta növelni forgalmát, má-

jusban viszont 11,5 százalékos volt az eladásbővülés. A VW-csoporthoz tartozó Audi exportja 14 százalékkal bővült az első félévben.

A német autógyárak jó jelnek tartják a konjunktúra visszatérése szempontjából, hogy az első öt hónapban számottevően növelték exportjukat az Egyesült Államokba. A VW például ebben az időszakban megkétszerezte exportját az USA-ba, s az ott eladott kocsijainak száma meghaladta a 22 ezret. A Porschének 35 százalékkal sikerült növelnie amerikai kivitelét.

A kedvező jelek hatására a General Motors felfelé módosította a német autóiparra vonatkozó ideai előrejelzését. Korábban a GM azt jósolta, hogy idén Németországban 3 millió új személygépkocsit adnak majd el. Az új előrejelzés szerint az év végéig összesen 3,19 millió autó talál gazdára Németországban, nagyjából annyi, mint 1993-ban. (Érdemes megjegyezni, hogy 1992-ben Németországban csaknem 4 millió új autót értékesítettek.)

A termelési és az értékesítési eredmények szerény javulása távolról sem jelenti azt, hogy minden rendben van a német autóipar háza táján. Az ágazat elemzői rámutatnak, hogy az értékesítés növekedése még nem jelenti a nyereségesség javulását. Az ország autóipara még mindig meglehetősen drágán termel. Az egy főre jutó termelékenység, valamint a termelési költségek alakulása sok kívánnivalót hagy maga után, így a német autógyárak nem-

zetközi versenyképessége továbbra sem megfelelő.

Úgy tűnik, hogy a német autógyárak költségcsökkentési programjai még mindig nem elégségesek. Pedig az elmúlt csaknem két évben számos intézkedés történt az egyes cégeknél. A Mercedes például tavaly 5 milliárd márkával mérsékelte termelési költségeit, s a cég 1992 és 1995 között 42 500-zal csökkentette dolgozóinak számát. A Volkswagen tavaly 9 százalékkal csökkentette alkalmazottai számát, idén pedig a további elbocsátások 3 milliárd márka megtakarítást jelentenek. A német autógyárak köztölték beszállítóikkal, hogy ár-emelést nem fogadnak el, sőt a jövőben az ediginél alacsonyabb áron hajlandóak csak átvenni az alkatrészeket és a részegységeket. A beszállító feladata, hogy lefaragjon saját termelési költségeiből. Az autógyártás háttérpára ugyan számottevően mérsékelte termelésének költségeit, de a szakértők szerint az egyes beszállítók 1991 óta 50 ezer dolgozózt bocsátottak el, s várhatóan idén újabb tízezrek lesznek kénytelenek elhagyni munkahelyüket. Ennek ellenére a beszállítók jelentős része idén kénytelen lesz felhagyni tevékenységével, s csődöt jelenteni. Ebben a helyzetben a német autógyárak mind szívesebben vesznek igénybe külföldi beszállítókat, elsősorban Európa „olcsó” országaiból.

1057 Budapest, Vaskapu u. 1.
Telefon/fax.: 215-3825.

DANUBIUStravels

MÁLTA

minden kedden, szállóda reggelivel
már 38 700 Ft-tól.

CAVALLINO

heti turnusokban 3880 Ft/főtől.

CIPRUS

luxusapartmanok a lamacai tengerparton
repülőjegy 23 000 Ft-tól.

KEDVEZMÉNYES REPÜLŐJEGYEK

a világ bármely részére SZUPERAJANLAT:

Párizs 25 000 Ft
London 23 500 Ft

DANUBIUS TRAVELS

1052 Budapest, Szervita tér 8.
Tel.: 117-3652, 117-3115, fax: 117-0210.

AKCIÓS ÁRAK

LONDONI repülőjegy:

19 900 Ft, szept. 2-től 30-ig.

NYARALÁS KORFU szigetén

31 000 Ft-tól/fő.

szeptember 8., 10.

PAR AVION TRAVEL

Bp. VI., Andrásy u. 5.

Tel.: 269-6532.

Bp. I., Pauler u. 11.

Tel.: 202-6419.

PAR
AVION
TRAVEL

ATLASZ Mindenből jó...

1086 Budapest, Üllői út 14.

Telefon: 113-0477, 133-0536. Fax: 133-0325.

IZRAELI KÖRUTAZÁS

októbertől folyamatosan, 8 nap repülővel,
szállodai elhelyezéssel, programokkal 64 900 Ft/fő.

ÜDÜLÉS EILATBAN,

a Vörös-tenger partján,
októbertől márciusig egyhetes turnusokban,
apartmanban vagy szállodában történő
elhelyezéssel.

IRODÁNKBAN KEDVEZMÉNYES
REPÜLŐJEGY-ÉRTÉKESÍTÉS!

SORRENTO—CAPRI—POMPEJI
6 nap, okt. 15—20., 35 900 Ft/fő.

TUNÉZIA 8 nap szept. 29.—okt. 6., 38 110 Ft/fő.

SALZKAMMERGUTI TAVAK

3 nap, szept. 23—25. 14 300 Ft/fő.

BELFÖLDI ÜDÜLÉSEK, KIRÁNDULÁSOK

DONETTI TOURS

Budapest VI., Dalszínház u. 10.

Tel.: 131-5778 és 269-3775.

Eger, Széchenyi u. 21. Tel.: (06-36) 410-988.

BUDAPEST TRAVEL CENTER-ben (Roosevelt tér 5., 118-6600, 118-1453)

Szeptember 4-én, 10—15 óráig ismét
UTAZÁSI RANDEVŐ
a Petőfi Csarnokban!

Kedvezményes utazási ajánlatok, bel- és külföldi
programok, gazdag választéka.
Számos utazási iroda ajánlata egy helyen.

Díjtalan belépés!

MI NEM ÉRTÉKELTÜK LE
A FORINTOT. SÓT,

ha szeptember második felében vagy októberben velünk
utazik, akkor egy ingyenes fakultatív programot is
kap az úthoz!

GÖRÖGORSZÁG: Agistri-sziget — ahol még októberben is
napozhat és fürödhet.

AUTÓBUSZSAL: 25 500—12 900 Ft/fő + naplementetúra.
REPÜLŐVEL: 43 900—36 900 Ft/fő + naplementetúra.

STAVROS:

AUTÓBUSZSAL: 6900—13 500 Ft/fő + Meteora.
Ha az idén már volt az utasunk, októberben visszatérhet
Görögországba, és akkor
csak az utazási költséget kell fizetni.

HYDRA TOURS mindig vízközelségen:
1067 Bp., Eötvös u. 46. Tel.: 132-9463, 132-9781.

CSODÁLATOS ŐSZI
KÖRUTAZÁSOK ÉS ÜDÜLÉSEK
A CHEMOL TRAVEL UTAZÁSI
IRODÁTÓL

SHALOM IZRAEL

8 napos csillagtúra körutazás
okt. 18—25., nov. 1—8.
72 900 Ft.

IZRAEL GAZDAGON

8 napos nagykörút, pillantással a Vörös-tengerre,
szept. 29.-okt. 6., okt. 6—13.
84 900 Ft.

ÜDÜLÉS EILATON

a Vörös-tenger, izraeli partján, nov. 1-jétől hetente,
repülővel luxus szállodában
49 900 Ft-tól.

NAGY SPANYOL KÖRUTAZÁS

13 nap, autóbusszal, gazdag programokkal,
szept. 24.-okt. 6.
73 100 Ft.

SPANYOL KÖRUTAZÁS

repülővel és autóbusszal, 11 nap okt. 16—26.
89 900 Ft.

PÁRIZS

5 nap, repülővel, szept. 22—26.
39 900 Ft.

KORFU

az egzotikus görög sziget, szept. 20-tól,
1 hét repülővel, tengerparti szállodában,
32 900 Ft-tól.

JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK SZERETTEL!
CHEMOL TRAVEL UTAZÁSI IRODA
1052 Budapest, Vörösmarty tér 2.
Tel.: 266-2261, 266-2173.

94. 8. 26.

MAGYAR HÍRLAP

VII

Az amerikai cégek a gyenge dollárból is profitálnak

Az amerikai dollár értékvesztése a vezető nyugati valutákkal szemben előnyös azon USA-cégek számára, amelyek termelésük, illetve szolgáltatásaik jelentős részét exportálják, valamint bevételeik egy része külföldi leánycégeik nyereség hazautalásából származik. A gyenge dollár ugyanis egyrésztől ösztönzi az exportot, másrésztől pedig többletbevételt "okoz" a külföldön megszerzett vállalati jövedelmek átváltásával amerikai valutára.

A statisztikák tanúsága szerint az amerikai cégek külföldön 1992-ben 61, tavaly pedig 65 milliárd dollár üzleti nyereségre tettek szert. Az előrejelzések szerint ez az összeg idén meghaladja majd a 73 milliárd dollárt. S ebben már „benne van” a nyereség is, amely a gyenge dollár miatti átszámítás nyomán keletkezett. Az árfolyamnyereség egyébként mind jelentősebb tétel azon amerikai cégek gazdálkodásában, amelyek leányvállalatokkal rendelkeznek külföldön. Az árfolyamnyereség kedvezően érinti a „csak” exportáló vállalatokat is.

A Business Week szerint az amerikai export bővülését nem lehet egyértelműen a dollár gyengélkedésének számlájára írni. Azokban az országokban, ahol a gazdasági fellendülés már megindult, a dollár árfolyamától jórészt függetlenül is számottevően bővül az amerikai árucikkek és szolgáltatások kereslete. Különösen igaz ez az idei év eddig eltelt részében Délkelet-Ázsiára és Latin-Amerikára. E két térségbe irányul az amerikai export 25 százaléka.

A dollár meggyengülése nyomán nem növekedett jelentősen az amerikai kivitel Japánba és Németországba. (Ismeretes, hogy a vezető nyugati valuták közül a jen és a márka erősödött meg a legnagyobb mértékben a zöldhasúhoz képest.) Ennek mindegyelőtt az az oka, hogy mindkét országban még tart a gazdasági recesszió. 1994 második félévében azonban Európa nyugati felén markánsabbá válik a fellendülés. Az előrejelzések szerint a német gazdaság az esztendő második felében 3 százalékkal fog növekedni. Hasonló nagyságú GDP-bővülés várható az Európai Unió többi tagállamában is. S ebben az esetben már érezhető lesz az amerikai cégek számára a gyenge dollár jótékony hatása. Amikor a gazdasági növekedés pótlólagos importkeresletet generál, az exportőrök számára kétszeres öröm a dollár gyengélkedése. Egyrésztől a jó konjunktúra miatt bővül az export, másrésztől a gyenge dollár többletkeresletet teremt az amerikai export iránt. Érdemes megjegyezni, hogy a nagy importőr cégek, illetve azok a vállalatok, amelyek nagy importhányaddal termelnek a kedvező konjunktúra és a gyenge amerikai valuta ritka egybeesésekor nagy mennyiségű raktárkészletet halmozhatnak fel.

Az európai és az ázsiai gazdasági konjunktúra közötti fáziskülönbséget jól jelzi, hogy az USA exportja az év első öt hónapjában Dél-Koreába és Szingapúrba 14-14, Kínába pedig 14-15 százalékkal bővült az előző év azonos időszakához képest.

G. Gy.

VIII MAGYAR HÍRLAP

Mértégsor	A tétel megnevezése
	Mérleg eszközök (aktívák)
01.	A) Befektetett eszközök (02.+08.+14. sor)
02.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK (03.—07. sorok)
03.	Vagyoni értékű jogok
04.	Üzleti vagy cégérték
05.	Szellemi termékek
06.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
07.	Alapítás, átszervezés aktivált értéke
08.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK (09.—13. sorok)
09.	Ingtatlanok
10.	Műszaki berendezések, gépek, járművek
11.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
12.	Beruházások
13.	Beruházásokra adott előlegek
14.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (15.—18. sorok)
15.	Részesedések
16.	Értékpapírok
17.	Adott kölcsönök
18.	Hosszú lejáratú bankbetétek
19.	B) Forgóeszközök (20.+27.+33.+37. sor)
20.	I. KÉSZLETEK (21.—26. sorok)
21.	Anyagok
22.	Áruk
23.	Készletekre adott előlegek
24.	Állatok
25.	Befejezetlen termelés és félkész termékek
26.	Késztermékek
27.	II. KÖVETELÉSEK (28.—32. sorok)
28.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevők)
29.	Váltókövetelések
30.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke
31.	Alapítókka szembeni követelések
32.	Egyéb követelések
33.	III. ÉRTÉKPAPÍROK (34.—36. sorok)
34.	Eladásra vásárolt kötvények
35.	Saját részvények, üzletrészek, eladásra vásárolt részvények

Rádiófrekvenciákat árvereznek az USA-ban

Az Egyesült Államok kormánya megkezdte az új rádiófrekvenciák árverés útján történő értékesítését. Az aukciósorozattól a kincstár mintegy 10 milliárd dollár bevételre számít. A Szövetségi Távközlési Bizottság a rádiófrekvenciákat korábban sorolással és bizottsági meghallgatás útján bocsátotta az igénylők rendelkezésére.

1993-ban a törvényhozás kizárólagos jogot biztosított az állam számára egyes új frekvenciatarományok árverésére. Ezek a frekvenciák a hang és adattovábbítás, valamint a személyi hívórendszerek új generációjának működtetésére alkalmasak.

Az árverés első napján 10, úgynevezett keskeny frekvencia (narrow band) került kalapács alá. Ezeket a frekvenciákat korszerű, kétirányú személyi hívó-

rendszerek, valamint kábel nélküli modemek és faxok üzemeltetésére lehet használni. A 10 frekvenciaengedélyért 29-en versenyeztek. A Szövetségi Távközlési Bizottság szabályozása szerint egy cég legfeljebb három frekvenciát vásárolhat meg. Már az árverés első óráiban 100 millió dollár feletti ajánlatokat is tettek a pályázók egy-egy frekvencia elnyeréséért. A tervek szerint a következő hónapokban sor kerül a regionális keskeny frekvenciák árverésére is (az első fordulóban az egész országra kiterjedő frekvenciákat árverezték), valamint kalapács alá kerülnek az interaktív videózásra és adatátvitelre szolgáló frekvenciák is.

A Szövetségi Távközlési Bizottság arra számít, hogy az idei esztendő végéig 3500 keskeny frekvenciát árverez el, emellett

1400 engedélyt ad ki interaktív távközlési tevékenységre. Várhatóan 2000 engedélyt ad majd el árverés útján a mobil telefonrendszerek új generációjának működtetésére. Az engedélyek természetesen magukban foglalják a szükséges frekvenciákat is. A mobil telefonrendszerek új generációjának esetében már az úgynevezett széles frekvenciáról (broad band) van szó.

Edward Markey képviselő szerint az árverések első fordulója a legmerészebb várakozásokat is felülmúlta. A Távközlési Bizottság ennél óvatosabban fogalmazott, az árverést ígéretesnek minősítette. Sokatmondó viszont, hogy a kormány költségvetési hivatala biztos 10 milliárdos bevételre számít.

1994. augusztus 26., péntek

Ötmilliárdos hitelkeret vállalkozóknak

Bővül a PHARE-hitel programja

Két éve, hat megyében működik a PHARE és a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány közös hitelkonstrukciója. Ez év szeptemberétől már 13, év végétől pedig 18 megyében és Budapesten is igénybe vehetik a kedvezményes hitelt a vállalkozók. A program részleteiről Öböli Editet, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány senior menedzserét kérdeztük.

Az első két évben — a Magyar Nemzeti Bank és a folyósító bank hozzájárulásával együtt — 1,2 milliárd forint értékű hitelkihelyezésre nyílt lehetőség. A bővítés segítségével a teljes költségkeret immár 5 milliárd forintot tesz ki. A PHARE visszafizetési mutatói eddig rendkívül jónak, tíz százalék alattinak bizonyultak.

A hitel — amelynek felső határát 10 millió forintban határozták meg — csak beruházásra és fejlesztésre lehet igénybe venni. A kísérleti fázis értékelése után, néhány módosítás következett a konstrukcióban. A hitel maximum 25 százaléka fordítható forgóeszköz finanszírozására üzletme-

nyomon követi a vállalkozást, különösen akkor, ha a részletek visszafizetése nem időben történik.

A konstrukcióban jelenleg részt vevő bankok

Fejér	Kereskedelmi Bank
Borsod-Abaúj-Zemplén Magyar Hitel Bank	
Jász-Nagykun-Szolnok	OTP Bank
Somogy	OTP Bank
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Takarékbank
Tolna	Kereskedelmi Bank

A szeptembertől bekapcsolódó bankok

Bács-Kiskun	Agrobank
Borsod-Abaúj-Zemplén	Agrobank
Csongrád	Takarékbank
Győr-Moson-Sopron	Takarékbank
Hajdú-Bihar	Budapest Bank
Heves	Kereskedelmi Bank
Veszprém	(a bank kiválasztása folyamatban)

Idén nyereséges lesz a Ford-Werke?

A detroiti Ford német leányvállalata, a Ford-Werke bejelentette, hogy jó reményei vannak az idei talpraállásnak. A cég a tavalyi esztendőt veszteséggel zárta, amelynek első számú oka az európai piac számottevő visszaesése volt. 1993-ban a Ford-Werke forgalma 3,7 százalékkal csökkent, s nem haladta meg a 21,2 milliárd márkát. A kölni autóipari óriáscég tavaly 300 millió márkát fordított át-szervezésre és „ön-áramvonalasításra”, dolgozóinak számát pedig 44 ezerre csökkentette.

Az értékesítések kedvezőtlen alakulása el-

lenére a Fordnak sikerült csekély mértékben növelni európai piaci részesedését, amely a tavalyi esztendő végén 11,5 százalék volt. Németországban a Ford a piac 9,3 százalékát szerezte meg. 1992-ben a Ford-Werke vesztesége még 469 millió márka volt, s a cég deficitje tavaly 132 millió márkára mérséklődött.

Albert Caspers vezérigazgató szerint az óvatos optimizmusra az ad okot, hogy egész Európában, így Németországban is emelkedett az első félévben az értékesített új gépkocsik száma. A vezérigazgató pontos számot,

nem árult el, de jelezte, hogy a Ford-Werke első félévi nyeresége meghaladta a 100 millió márkát. Különösen jelentős volt a kereslet a Mondeo típus iránt. A Ford-Werke az amerikai óriásvállalat legnagyobb leánycége, amely a belgiumi Gentben is rendelkezik gyártóüzemmel. A két németországi Ford-gyár kapacitás-kihasználtsága meghaladja a 80 százalékot, de nem kis erőfeszítés kell ahhoz, hogy a második félében ez ne csökkenjen.

94.8.25.

• G. Gy.

panzióval minden szombaton máig

11 350 Ft-tól/fő

a 25 éves Cooptourist Rt. irodáiban!

COOPTOURIST
Idegenforgalmi Részvénytársaság

KANARI-SZIGETEK már — 39 100 Ft-tól.
SPANYOLORSZÁG busz, félpanzió — 20 900 Ft.

1087 Bp., Nefelejcs u. 27. Tel.: 138-0015
1088 Bp., Rákóczi u. 25. Tel.: 267-0933.

Erdész utca 8.

Irányár: 3 200 000 Ft.

MH 10 104

Grosschmied

Hétfőtől szombatiig,
12–18 óráig

MH 10 106

Vendéglátó Vállalat az 1992. évi LIV. tv. alapján nyilvános,
társasági útján az alábbi vagyontárgyait kívánja értékesíteni:

Név	Teleknagyság	Építmények alapterülete	Értékbecslés szerinti ár	Bánatpénz összege
Értéktelep, Erdész utca 33.	9764 m ²	1140 m ²	9 376 E Ft	496 E Ft
Értéktelep, Erdész utca 2.	160 m ²	133 m ²	2 484 E Ft	124 E Ft

A Budapesti Közért Ke-
reskedelmi, Szolgáltató
Részvénytársaság rendki-
vüli közgyűlését

1994. szeptember 24-én
9 órai kezdettel

A Heineken nem adja fel

Óriások sörháborúja

Az Egyesült Államok elsőszámú importált söre a Heineken, amely gyakorlatilag a világ minden országában a vezető importmárkák közé tartozik. Szakemberek szerint a holland Heineken a világ eddig egyetlen „globális” sörmárkája, a termelésnek mindössze 12 százaléka kerül a hazai piacra. Az USA söriparának két vezető vállalatóriása, az Anheuser-Busch és a Miller megirigyelte a Heineken amerikai és világpiaci részesedését, s nagy anyagi és marketing erőforrások „bevetésével” igyekszik a holland gyártó nyomába eredni. Már kibontakozóban vannak a globális sörháború jelei a három cég között, az 1931-ben alapított Heinekennek azonban egyelőre nem kell komolyan tartania egyik amerikai versenytársától sem.

Az Anheuser-Busch tavaly 13 milliárd dolláros forgalom mellett 1,2 milliárd profitora tett szert, amely 32 százalékkal maradt el az előző évitől. A Mil-

ler „csak” 4,2 milliárd dollárért értékesített sört, nyeresége 215 millió dollár volt — 17 százalékkal kevesebb, mint 1992-ben. Mindkét amerikai óriásvállalat meghatározó piaca az amerikai, hiszen termékeik 96,2 illetve 95 százaléka az Egyesült Államokban talált vevőre. A „világjátékos” Heineken 1993-ban 5,2 milliárd dolláros forgalmat bonyolított le, nyeresége 458 millió dollár volt, 8,8 százalékkal több mint egy évvel korábban. Szinte behozhatatlan előnyt jelent számára, hogy jellegzetes zöld üvegeinek és dobozainak 88 százalékat külföldön értékesíti. (A Heineken-sörök 49 százaléka Európában, 25 százaléka Észak-Amerikában, 15 százaléka Afrikában, 11 százaléka pedig Ázsiában és Ausztráliában talál vevőre.) A Heineken több mint 50 éve vetette meg a lábát a világpiacon, az amerikai versenytársak pedig csak nemrégiben kezdték meg a „kilépőt”. A Miller — amely a Philip Morris csoport tagja — és az Anheuser-Busch gőzerővel

igyekszik vegyesvállalatokat létrehozni, illetve söripari cégeket felvásárolni a világ minden táján. Tavaly a Miller 20 százalékos részesedést szerzett a kanadai Molson Breweriesben, s 8 százalékhöz jutott az egyik vezető mexikói sörgyárban. Az Anheuser 17,7 százalékos tulajdoni hányadot szerzett Mexikó első számú sörgyárában, a Grupo Modelóban, s 5 százalékos tulajdonosa a kínai Tsing-tao sörcégnek.

Természetesen a Heineken sem nézi tétlenül az amerikai támadást és terjeszkedést. Nemrégiben megvásárolta söreinek legnagyobb amerikai disztributorát, s élére saját emberét helyezte. A forgalom bővítése érdekében és az amerikai versenytársak bosszantására az USA piacán a Heineken az alacsony kalóriatartalmú Amstel mellett új készítményekkel, többek között a Muphy's Irish Stout sörrel is megjelent. S az sem mellékes, hogy idén a Heineken a tervezettnél 40 millió dollárral költ többet az Egyesült Államok-

ban reklámra... A Miller legszívesebben azt venné, ha anyavállalata, a Philip Morris többségi részesedést szerezne a Heinekenben. A többségi részesedéshez 7,5 milliárd dollár szükséges, s ezt az összeget a Philip Morris elő is tudná teremteni. A bökkenő csak az, hogy a Heineken nem eladó. Vuursteen, a Heineken vezérigazgatója a világ más részein is „beleerősít” cége pozícióinak javítására. Európában évi 31 milliárd dollárért vásárolnak sört, a Heineken továbbra is földrészünket tekinti első számú piacának. Vezető helyét megőrzendő, Magyarországon, Lengyelországban és Svájcban „szövetkezett” az utóbbi időben helyi cégekkel, s ezekben az országokban várhatóan hamarosan megindul a Heineken-gyártás. Szingapúrban vegyesvállalatot hozott létre a Fraser and Neave céggel, s az Asia Pacific vállalkozásban 42,5 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik. A tervek szerint az Asia Pacific a következő években 460 millió dollárt

fordít majd ázsiai sörgyárak bekebelezésére. A Heineken különösen nagy reményeket fűz a kínai piachoz, ahol évente 20 százalékkal növekszik a sörfogyasztás. (A növekmény csaknem 2 milliárd liter, ami egyenlő Franciaország egy évi sörfogyasztásával.)

A Heineken sehol sem tartozik az olcsó sörök kategóriájába. Az USA-ban például kétszer annyiba kerül, mint az ott legnépszerűbb Budweiser. Mégsem tart amerikai versenytársaitól, de versenyképessége fokozása érdekében igyekszik csökkenteni a költségeket: idén Afrikában és Európában 5 százalékkal csökkent a dolgozóinak számát. Konzervatív gazdálkodása, kiválóan alakuló pénzforgalma, valamint legendás tevékenysége nemcsak vezető helye, hanem függetlensége megőrzése számára is biztosíték. Sőt, ha szükséges, akár egymilliárd dollárt is tud azonnal mozgósítani újabb szakmabeli cégek felvásárlására.

AgipHungaria Rt.

**Dinamikusan fejlődő
olasz–magyar részvénytársaságunk
felvételt hirdet az alábbi munkakörökre:**

SZÁMÍTÓGÉPES ÜZEMELTETŐ

Feladat: kiscépes rendszer szakmai felügyelete, új gépek installálása, karbantartások megszervezése.

Alkalmazási feltételek:

- szakirányú végzettség,
- hardveres tapasztalat,
- Windows- és Excel-ismeretek,
- angol- és/vagy németnyelv-tudás,
- gépjárművezetői jogosítvány.

KOORDINÁTOR

Feladat: megrendelések és vevők gépi nyilvántartása, számlázás, partnerekkel és üzletkötőkkel kapcsolattartás, együttműködés.

Alkalmazási feltételek:

OTP BA INFORMÁCIÓS

munkatársakat keres
és szabályozási fe

Felté

- szakirányú felsőfokú iskolai végze
- (Közgazdaságtudományi Egyetem v
- bankszakmai gyakorlat,
- számítógépezői ismeretek.

A pályázatokat (szakmai önéletrajz és bizo
jeligével a megjelenéstől számított 10 napo

**OTP Bank RT.
humán erőforrás igazgatóság
1051 Budapest, Nádor u. 16.**